

CONSILIUL NATIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Consiliul National al Audiovizualului este definit ca autoritate publica autonoma, garant al interesului public în domeniul serviciilor de programe audiovizuale

Consiliul National al Audiovizualului își exercita atributiile sub controlul Parlamentului, caruia îi prezinta un Raport Anual de activitate.

Consiliul reprezinta garantul libertatii de exprimare si de opinie. El dispune de competente consultative fata de autoritatile publice, fara sa beneficieze de initiativa legislativa.

RAPORT 2004

SUMAR

Prezentare generala

Progresele din domeniul audiovizual, apreciate de Uniunea Europeana

Transparenta in domeniul proprietatii asupra mass media

Centrul de Informare si Documentare Audiovizuala al CNA

Procesul de integrare europeana

- Implementarea proiectului Phare Ro 0107.02.02 – *Adoptarea si implementarea acquis-ului comunitar in domeniul audiovizual*
  - o Intarirea capacitatii de monitorizare si control a CNA
  - o Studii si dezbateri despre problematica audiovizualului
- Comunicarea si cooperarea interinstitutionala

Activitatea de reglementare

- o Asigurarea informarii corecte a opiniei publice
- o Protejarea demnitatii umane si a dreptului la propria imagine
- o Publicitatea, sponsorizarea si teleshoppingul
- o Protectia copiilor in cadrul serviciilor de programe
  - Cazul "Big Brother"
- o Difuzarea programelor locale si a programelor retransmise

Evolutia pietei audiovizuale

Comunicarea si relatiile publice

- Comunicarea cu titularii de licenta audiovizuala
- Relatiile cu societatea civila, cu publicul si cu celelalte institutii
- Comunicarea cu mass media

Participarea CNA la reuniunile Platformei Autoritatilor de Reglementare din Domeniul Audiovizual (EPRA)

Activitatea editoriaza si de cercetare

- Publicatii
- Cercetari realizate la initiativa CNA

Somatii si amenzi aplicate titularilor de licenta

- Clasificare si statistica

Activitatea administrativa, economica si de investitii

Anexe

Prezentare generala

Istoric

Consiliul National al Audiovizualului (CNA) a fost creat in 1992, ca autoritate publica autonoma sub control parlamentar si garant al interesului public in domeniul comunicarii audiovizuale. Misiunea sa, definita in Legea nr. 48/1992, a fost legata de aparitia si dezvoltarea unei pietee libere a audiovizualului. Necesitatea unui nou cadru legislativ, concretizat prin adoptarea Legii audiovizualului nr. 504/2002, s-a facut simtita dupa un deceniu de activitate a CNA, perioada in care peisajul audiovizual românesc a evoluat spectaculos. In perspectiva aderarii la Uniunea Europeana, una dintre misiunile principale ale Consiliului a fost adoptarea si implementarea acquis-ului comunitar in domeniul audiovizual la nivelul legislatiei secundare, documentul de referinta in acest sens fiind **Directiva Televiziunea fara Frontiere**.

Rol si misiune

In cadrul instituit prin Legea audiovizualului nr. 504/2002, modificata si completata prin Legea nr. 402/2003, CNA asigura : **respectarea exprimarii pluraliste de idei si de opinii in programele transmise de radiodifuzorii aflatii sub jurisdicia României ; pluralismul surselor de informare si libera concurenta in domeniul audiovizual; protejarea culturii si a limbii române, a culturii si limbilor minoritatilor nationale; un raport echilibrat intre serviciile nationale de radiodifuziune si serviciile locale, regionale ori tematice; protejarea minorilor; apararea demnitatii umane; protejarea culturii si a limbii române, a culturii si limbilor minoritatilor nationale; transparenta mijloacelor comunicarii de masa din sectorul audiovizual. CNA este abilitat sa emita, in aplicarea legii, norme cu privire la **publicitatea audiovizuala si teleshopping, la programarea si difuzarea emisiunilor privind campaniile electorale, precum si la responsabilitatile culturale ale radiodifuzorilor**.**

CNA elibereaza **licente audiovizuale, autorizatii de retransmisie si decizii de autorizare audiovizuala**, potrivit conditiilor, criteriilor si procedurilor legale. Consiliul National al Audiovizualului este constituit din 11 membri numiti de Parlament, la propunerea Presedintiei (2), Guvernului (3), Camerei Deputatilor (3) si Senatului (3). Durata mandatului membrilor CNA este de 6 ani.

In exercitarea atributiilor conferite prin lege, CNA emite **decizii, instructiuni si recomandari**. Acestea sunt adoptate in prezenta a cel putin opt membri si cu votul a cel putin sase membri. Consiliul se intruneste, in mod curent, de doua ori pe saptamina sau ori de cite ori este nevoie, in sedinte publice. Atunci cind constata incalcari ale Legii audiovizualului sau ale deciziilor sale, in functie de natura si gravitatea abaterii CNA adreseaza somatii publice sau aplica sanctiunile prevazute de lege. CNA prezinta Parlamentului un raport anual de activitate.

Membrii Consiliului

In prezent, Consiliul National al Audiovizualului este constituit din urmatoarii membri:

Ralu Filip - numit de Camera Deputatilor pentru perioadele 2001 - 2002 si 2002 - 2008, numit in calitatea de Presedinte al Consiliului National al Audiovizualului incepând cu data de 9 decembrie 2002

Attila Gasparik - numit de Senat pentru perioada 2000 - 2006, incepind cu 26 noiembrie 2002, ales Vicepresedinte de catre ceilalti membri ai Consiliului

Dan Grigore - numit de Guvern pentru perioada 2000 - 2006

Mircea Sorin Moldovan - numit de Camera Deputatilor pentru perioadele 1996 - 2000 si 2000 - 2006, ales Presedinte de catre ceilalti membri ai Consiliului pentru perioada 1996 - 2000

Rasvan Popescu - numit de Presedintie pentru perioada 2000 - 2006

Serban Pretor - numit de Senat pentru perioada 2000 - 2006

Gabriela Stoica - numita de Camera Deputatilor pentru perioada 2000 - 2006

Radu Teodorescu - numit de Parlamentul Romaniei, la propunerea Guvernului, pentru perioada 2003 - 2008

Cristina Trepcea - numita de Parlamentul României, la propunerea Guvernului, pe perioada 2002 - 2008

Emanuel Valeriu - numit de Presedintie pentru perioadele 2001 - 2002 si 2002 - 2008

Grigore Zanc – numit de Parlamentul României, la propunerea Senatului, pentru perioada 2004-2010

Progresele din domeniul audiovizual, apreciate de Uniunea Europeana

In Raportul periodic din 2004 asupra progreselor inregistrate de România in vederea aderarii la UE, elaborat Comisia Comunitatilor Europene de la Bruxelles, se mentioneaza progresele inregistrate la Capitolul 20 « Cultura si politica in domeniul audiovizualului »:

"Legea cadru a României pentru acest sector a fost revizuita in octombrie 2003. Legislatia de implementare continua sa fie adoptata in mod corespunzator.

Consiliul National al Audiovizualului (CNA) reprezinta autoritatea nationala de reglementare in domeniul audiovizualului. Pozitia CNA a continuat sa fie intarita prin revizuirea Legii cadru, care extinde mandatul membrilor Consiliului de la 4 la 6 ani pentru asigurarea independentei politice a acestora, clarifica procedurile de sanctionare si introduce posibilitatea existentei mai multor actiuni nuanstate si proportionate. Capacitatea administrativa a CNA a fost intarita prin pregatire in domeniul legislatiei europene si cresterea abilitatilor tehnice pentru monitorizare. (...)

Amendamentele aduse Legii cadru a audiovizualului din România au contribuit la alinierea la acquis-ul comunitar. O combinatie intre aceste ajustari tehnice, prevederile mai clare privind sanctiunile si continuarea adoptarii de masuri de implementare indica avansul considerabil pe care il are România in transpunerea acquis-ului comunitar. In vederea alinierii legislative complete, sunt necesare ajustari minore referitoare la reglajul fin al criteriilor de subsidiaritate pentru jurisdicție, precum si la retransmisie. Având in vedere obligatiile asumate de România la nivel international, anumite aspecte legislative vor intra complet in vigoare la data aderarii.

România ar trebui sa continue sa-si intareasca capacitatea administrativa si sa asigure in continuare formarea personalului implicat.

Concluzii

In Opinia sa din 1997, Comisia Europeana a conchis ca, pentru ca România sa indeplineasca cerintele CE pe termen mediu din sectorul de audiovizual, aditional adaptarilor structurale necesare din industria audiovizualului, trebuie continuate eforturile sustinute de la nivelul schimbarilor legislative.

De la emiterea Opiniei, România a inregistrat progrese semnificative, industria audiovizualului a continuat sa evolueze si legislatia este in cea mai mare parte a ei in conformitate cu acquis-ul comunitar, fiind necesare doar câteva ajustari minore. Negocierile la acest capitol au fost provizoriu inchise. România nu a solicitat nici o perioada de tranzitie si in general indeplineste angajamentele si cerintele ce decurg din negocierile de aderare la acest capitol.

Pentru finalizarea pregatirilor de aderare, eforturile României trebuie sa se concentreze acum pe ajustarile legislative minore care au mai ramas de facut si pe asigurarea implementarii predictibile, transparente si efective a cadrului legislativ. »

Aflat in vizita la sediul Consiliului, in luna mai 2004, impreuna cu primul ministru Adrian Nastase, seful Delegatiei Comisiei Europene la Bucuresti, Excelenta sa domnul **Jonathan Scheele**, felicita CNA pentru progresele realizate in armonizarea legislativa cu **Directiva Televiziunea fara Frontiere** si isi exprima aprecierea pentru modul in care institutia a derulat proiectul Phare Ro 0107.02.02 – *Adoptarea si implementarea acquis-ului comunitar in domeniul audiovizual.*

Transparența în domeniul proprietății asupra mass media

Una dintre atribuțiile Consiliului National al Audiovizualului, prevăzute la art. 10 (3) lit. g) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, este asigurarea transparenței mijloacelor comunicării de masă din sectorul audiovizual.

Consiliul a solicitat în cursul anului trecut, în premieră, tuturor titularilor de licență să îi transmită și să aducă la zi datele referitoare la structura acționariatului, în conformitate cu prevederile art. 48 și 49 din lege. Pe baza datelor existente, a realizat și a publicat pe site-ul CNA o situație referitoare la proprietarii posturilor de radio și de televiziune din România. Informațiile obținute merg până la acționarii reprezentați de societăți înregistrate *off-shore*.

Consiliul a urmărit ca modificările de acționariat apărute la societățile deținătoare de licențe audiovizuale să îi fie comunicate de către acestea din momentul operării lor.

Au fost întocmite, de asemenea, situații privind numărul de licențe pentru televiziune și pentru radio deținute de societățile din domeniul audiovizual. Și aceste informații, actualizate după concursurile de acordare a licențelor audiovizuale, se află la dispoziția publicului pe pagina de web a Consiliului (www.cna.ro, legătura "Proprietarii posturilor Radio-TV din România »).

Acest demers al Consiliului este important și din perspectiva prevederilor legale care vizează limitarea concentrării în mass media. Astfel, potrivit art. 44 (8) și (9) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, "O persoană fizică sau juridică, română sau străină, poate deține cel mult două licențe audiovizuale de același tip în aceeași unitate administrativ-teritorială sau zonă, fără posibilitatea de a deține exclusivitatea; o persoană fizică sau juridică poate fi investitor ori acționar majoritar, direct sau indirect, la o singură societate de comunicație audiovizuală, iar la altele poate deține cel mult 20% din capitalul social".

Potrivit lucrării "**Structurile de proprietate și influența lor asupra independenței și pluralismului în mass media**", editată sub egida Centrului pentru Jurnalism Independent, "existența unor baze de date privind proprietatea de media, liber accesibile publicului (...) permite cetățenilor să decidă singuri dacă există sau nu conflicte de interese în cazul unei anumite operațiuni de media. Astfel de structuri transparente îi împiedică pe cei care dețin structura politică sau economică să abuzeze de presa pentru promovarea propriilor interese".

Centrul de Informare si Documentare Audiovizuala al CNA

CNA a inaugurat, in 16 februarie 2004, in premiera in România, un Centru de Informare si Documentare Audiovizuala.

In cadrului acestui centru, intr-o ambianta primitoare, profesionistii din radio si televiziune, studentii de la facultatile de profil, jurnalisti, alti cetateni interesati sa aprofundeze problematica audiovizualului pot consulta lucrari de referinta, publicatii, reglementari nationale si internationale din domeniul media, precum si din domenii conexe: sociologie, psihologie, istorie, cinematografie, istoria artei etc.

Aici pot fi consultate si publicatiile editate de CNA : revista *Forum Audiovizual* (noua forma, lansata in 2004, a vechiului buletin informativ al institutiei), seria intitulata "Studii si cercetari audiovizuale", cuprinzind studiile realizate la initiativa Consiliului (primele trei volume includ cercetarile : « Utilizare, aptitudini si asteptari ale consumatorilor de radio si TV », « Expunerea copiilor la programele radio si tv » si "Influenta mass media asupra comportamentului civic si electoral").

Oferta Centrului de Informare si Documentare include aproximativ 25 de publicatii cotidiene, saptamânale si lunare, precum si o revista a presei pe teme audiovizuale, intocmita zilnic de Serviciul Comunicare si Relatii Publice al C.N.A.

Vizitatorii Centrului au, de asemenea, la dispozitie un calculator cu conexiune la Internet, pentru accesarea site-urilor institutiilor si organizatiilor internationale relevante.

Centrul dispune de asemenea de un televizor, un videocasetofon si un DVD-player, copiator, scanner, imprimanta. Colectia de casete video cuprinde spoturi publicitare si emisiuni, dar si un focus grup realizat de specialisti in domeniu privind expunerea copiilor la programe radio si tv.

Facilitatile din cadrul acestui Centru sunt utilizate si de jurnalisti, pentru redactarea si transmiterea materialelor referitoare la activitatile CNA.

Oportunitatea acestei initiative a CNA este demonstrata de interesul stârnit de acest Centru, inca de la deschiderea sa.

In ziarul Adevarul din data de 3 noiembrie 2004, sub semnatura Cristinei Modreanu, activitatea CNA era apreciata dupa cum urmeaza: "**Organismul numit Consiliul National al Audiovizualului poate fi dat exemplu in acest moment tuturor institutiilor publice de la noi, care inca au mari dificultati in a-si insusi un comportament normal (...) La CNA exista deja o echipa care lucreaza bine, da dovada de rapiditate de reactie si respecta regulile de comunicare. (...) Transparenta de care da dovada acest organism, responsabil cu sanatatea audiovizualului de la noi, incapatânarea cu care respecta toate etapele legale atunci când e vorba despre sanctionarea celor ce nu joaca tocmai corect in terenul din ce in ce mai aglomerat (...) sunt, cred, motive serioase de admiratie**".

Procesul de integrare europeana

Proiectul Phare : Adoptarea si implementarea acquis-ului comunitar in domeniul audiovizual

Activitatea CNA s-a axat in principal pe continuarea procesului de integrare in Uniunea Europeana a României pentru sectorul audiovizual, in sensul intaririi capacitatii institutionale de a aplica, verifica si sanctiona nerespectarea reglementarilor in vigoare, armonizate cu prevederile comunitare.

In principal acest lucru a fost asigurat prin derularea proiectului CNA sprijinit de Uniunea Europeana, cu titlul "Adoptarea acquis-ului in domeniul audiovizualului si implementarea lui in România – imbunatatirea elaborarii politicilor si dezvoltarea capacitatii administrative". Dupa contractarea la sfârșitul anului 2003 a fondurilor europene si nationale alocate primului proiect de anvergura din Romania in domeniul audiovizualului, anul 2004 a demarat prin implementarea treptata a activitatilor specifice prevazute prin termenii contractelor.

Proiectul, al carui beneficiar a fost C.N.A. impreuna cu Ministerul Culturii si Cultelor si-a propus ca obiective principale: adoptarea unui cadru legislativ pentru domeniul audiovizual care sa preia acquis-ul comunitar precum si cresterea capacitatii institutionale a MCC si a CNA, pentru asigurarea indeplinirii rolurilor acestora in stabilirea si aplicarea politicii României in domeniul audiovizual.

Ca urmare, la sfârșitul anului 2003 si inceputul lui 2004 **Unitatea de Implementare a Proiectelor** din cadrul Serviciului de Integrare Europeana si Documentare, a demarat procesul de **implementare a celor doua componente ale proiectului: asistenta tehnica si investitii.**

Componenta de investitii, in valoare contractata totala de 741.918,89 Euro a vizat dezvoltarea capacitatii de monitorizare si control a C.N.A. prin implementarea unui sistem performant de inregistrare si monitorizare a principalilor operatori din audiovizualul national.

Componenta de investitii a fost implementata in perioada 1 ianuarie – 9 iulie 2004 prin contractarea in urma unei licitatii internationale, conform procedurilor PHARE, a societatii S&T Romania.

Prin implementarea acestei componente a crescut capacitatea de control a CNA atât in capitala cât si in teritoriu. La Bucuresti, se pot inregistra simultan programele a 20 de canale de televiziune si a 10 posturi de radio iar in fiecare din cele 24 de sedii teritoriale, se pot stoca pana la patru posturi de radio sau televiziune locale.

In acelasi context, au fost renovate si echipate spatii special alocate pentru activitatile specifice ale CNA de monitorizare, control si informatica dupa cum urmeaza: salile 601, 602, 603 din sediul C.N.A. au fost reamenajate pentru a gazdui *Directia monitorizare*, spatiul pentru serverele de monitorizare si Biroul Informatizare iar camera 604 pentru activitatea *Serviciului Inspectie*.

Renovarea spatiilor a inclus dotarea cu mobilier ergonomic si echipament IT performant (calculatoare dotate cu monitoare cu cristale lichide si softuri specializate), cu surse de iluminat independente, aparate de climatizare ca si construirea unui spatiu special dedicat instalarii echipamentelor performante pentru serverele ce asigura monitorizarea nonstop la sediul CNA.

Una dintre cele mai importante etape ale derularii proiectului a fost reprezentata de implementarea, testarea si ajustarea conform necesitatilor C.N.A. a software-ului specializat pentru monitorizare, software dedicat activitatii CNA. Sistemul informatizat de monitorizare cuprinde urmatoarele programe: soft pentru management stocare date primare on-line, soft pentru management si codare media, soft de procesare date primare, soft pentru video streaming, soft pentru managementul bazei de date si pentru analiza specializata, soft RDBMS (echivalent SQL), precum si soft pentru managementul bibliotecii de benzi. Cooperarea cu societatea furnizoare a softului, Tedral (Spania) continua, in vederea asigurarii perioadei de doi ani de service.

Prin monitorizarea mai aprofundata, mai nuantata si mai sustinuta a programelor posturilor de radio si televiziune realizata cu ajutorul noilor dotari, CNA a contribuit, potrivit propriei strategii de garantare si protejare a interesului public, la imbunatatirea substantiala a calitatii serviciilor si continutului emisiunilor difuzate. Au fost efectuate monitorizari ale programelor de televiziune si de radio din Bucuresti si din provincie, pe criterii tematice, generale precum si ca urmare a primirii unor reclamatii.

Pe baza rapoartelor de monitorizare si a inregistrarilor emisiunilor, C.N.A. a adoptat, in urma deliberarilor, masuri variate de sustinere a implementarii cadrului legislativ pentru audiovizual in România.

Personalul CNA din Bucuresti si din teritoriu care utilizeaza noile echipamente a beneficiat de doua cursuri pentru familiarizarea cu utilizarea noii aplicatii si cu intregul sistem de monitorizare. Ca urmare a implementarii acestui sistem a crescut capacitatea C.N.A. de verificare a respectarii de catre operatori a reglementarilor in vigoare si implicit a normelor europene cu privire la activitatea de radiodifuziune.

Pe de alta parte asistenta tehnica oferita de UE, *prin Componenta de constructie institutionala*, in valoare contractata totala de 676.595 Euro, a fost derulata având drept consultant european consorțiul SECOR - Media Consulting Group.

Componenta de Asistenta tehnica, derulata in beneficiul CNA, MCC si al societatii civile, si-a propus cresterea gradului de constientizare al legislativului si al specialistilor din domeniul audiovizualului in ceea ce priveste mizele implementarii reglementarilor UE in domeniu, in speta Directiva europeana Televiziunea Fara Frontiere. Pentru aceasta, a fost vizata cresterea capacitatii administrative a celor doua institutii, in vederea aplicarii corespunzatoare a cadrului de reglementare pentru sectorul audiovizual.

Conform Termenilor de Referinta, au fost derulate urmatoarele activitati:

CNA a solicitat **realizarea a patru studii asupra situatiei pietei audiovizuale din România**, de catre institutii specializate, dupa cum urmeaza:

- 1) **Studiul: Utilizare, atitudini si asteptari ale consumatorilor de radio si tv** – realizat de IMAS in urma unei licitatii publice. Studiul si-a propus sa ofere date si informatii cantitative si calitative asupra relatiilor complexe dintre media audiovizuale si consumatorii interni, spre a furniza o baza utila de evaluare si reglementare pentru CNA. Dupa analiza unui esantion national de 8000 de subiecti, raportul final a fost prezentat in iunie 2004. Concluziile raportului evalueaza ca publicul românesc obisnuieste sa priveasca programele de televiziune nu numai foarte des ci si foarte mult timp fata de cel din alte tari: media zilnica este de 3,75 ore, ceea ce plaseaza România peste media europeana (3,43 ore) si alaturi de tarile aflate in top: Grecia (3,88 ore), Marea Britanie (3,72 ore), Italia (3,66 ore), Spania (3,55 ore), Portugalia (3,45 ore).
- 2) **Studiul: Expunerea copiilor la programele radio si tv** – finalizat de Gallup Romania si Metro Media Transilvania realizat pe un esantion. Studiul a analizat comportamentul specific de consum TV al copiilor intre 6 si 14 ani, oferind informatii rezultate din anchete sociologice, realizate pe un esantion semnificativ de 4000 de familii. Raportul final a fost prezentat in luna mai 2004. Concluziile raportului evalueaza gradul expunerii copiilor la emisiunile cu continut negativ (alcool, violenta, sex) ca fiind relativ ridicat si noteaza ca opinia parintilor este ca violenta atât verbala cât si vizuala a programelor de televiziune este responsabila pentru anumite comportamente si atitudini ale copiilor, influentând procesul de socializare a acestora si ducând la o desensibilizare a copiii fata de comportamentele violente.
- 3) **Studiul Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral** – realizat de CURS. Studiul a analizat masura in care mentalitatile si atitudinea civica pot fi influentate de mass-media prin informatie si programe de educatie civica, accentul fiind plasat pe evaluarea situatiei la momentul martie 2004, precum si pe alte aspecte (evaluarea personalitatilor tv si a activitatii CNA).

Au fost evaluate următoarele: percepția populației cu privire la situația sa economică, implicarea socială, audiența campaniilor sociale desfășurate în mass-media, încrederea în diverse persoane și instituții pentru măsurarea diverselor aspecte ale capitalului social, atitudinea față de drepturile omului, pentru a măsura gradul de responsabilitate civică, interesul față de politică și identificarea principalelor surse de informare politică, evaluarea efectelor publicării sondajelor de opinie asupra votului, evaluarea personalităților de televiziune și a activității CNA.

4) *Studiu comparativ despre situația diversității culturale în statele membre ale UE și în România* – realizat de societatea PIN CONSULT. Studiul documentar a oferit informații despre asemănările și diferențierile dintre politicile audiovizuale din România și unele state membre ale UE, atât cele 15 cât și foste țări candidate, în special referitoare la accesul minorităților etnice la programe dedicate. Studiul a cuprins o cercetare documentară a cadrului legislativ din România și șapte state membre ale UE (Polonia, Estonia, Rep. Ceha, Franța, Ungaria, Tarile de Jos, Slovenia), comparativ cu politicile europene din domeniu asupra modului de asigurare a specificului național, prin analizarea diversității culturale și lingvistice în programele posturilor de televiziune naționale. Cercetarea și interviurile cu actori relevanți (persoane din televiziuni și radiouri) au dus la concluzii semnificative și recomandări pentru diversificarea acestui element important al acquis-ului comunitar.

Studiile au fost publicate prin același proiect PHARE, în trei volume ale CNA *Studii și cercetări audiovizuale* ca și electronic, pe compact disc, în limbile română și engleză pentru a fi diseminate principalilor actori ai pieței audiovizuale din România.

În cadrul aceluiași proiect, CNA a organizat trei dezbateri publice ce au vizat creșterea gradului de conștientizare a factorilor decisivi pentru adoptarea politicilor audiovizuale ca și a principalilor actori ai pieței, după cum urmează:

- *Cum pregătim introducerea cotelor majoritare de producție europene în programele posturilor TV*, dezbateri organizată în data de 23 februarie 2004.

La eveniment au participat un număr de 87 de invitați, au intervenit 14 vorbitori, experți internaționali și experți locali.

Dezbaterea a reprezentat o ocazie importantă pentru schimburi de opinii cu privire la problemele de programare și evoluția producției de opere audiovizuale europene și naționale în contextul aderării.

Obiectivul general al acestei dezbateri publice a fost creșterea gradului de conștientizare a societății românești asupra regulilor, rolului și conținutului regulamentelor europene și naționale în vederea implementării sistemului de cote europene, pentru înțelegerea conceptelor majore și a factorilor cheie în privința acestor cote majoritare (legislative, financiare, de piață, factori socio-culturali) și pentru generarea de soluții adecvate, în contextul armonizării climatului românesc cu cerințele acquis-ului european.

Grupul țintă care i s-a adresat dezbaterii a fost format din reprezentanți ai societății civile, ai industriei media, ai CNA, ai ministerelor și altor instituții, membrii ai Parlamentului.

- *De ce și cum limităm violența în programele audiovizuale*, dezbateri organizată în data de 10 mai 2004.

La eveniment au participat 133 de invitați, au intervenit 13 vorbitori, experți internaționali și locali.

Dezbaterea a urmărit să determine creșterea gradului de conștientizare asupra cauzelor și efectelor violenței în audiovizual asupra telespectatorilor și radioascultătorilor. Temele de referință ale dezbaterii au fost următoarele: violența în mass-media: tendințe actuale; diagnoza violenței în mass-media; implementarea reglementărilor europene referitoare la violența în mass-media; activitatea de programare sub constrângerile violenței etc.

Posibilitatea de control a gradului de violenta ce transpare in programele audiovizuale este limitat ca actiune, având in vedere libertatea de expresie si libera circulatie a informatiei ca si necesitatea informarii publicului prin reflectarea realitatii. Totusi actiuni de educare si constientizare, mecanisme voluntare si de autoreglementare pot induce un anumit comportament orientat pe o exprimare obiectiva si moderata a violentei in programele audiovizuale. Jurnalistii, profesorii, parintii, producatorii si difuzorii de programe audiovizuale – toti trebuie si pot juca un rol important in raport cu problematica violentei in programele audiovizuale.

Concluziile dezbaterii au subliniat ca violenta reala nu trebuie ascunsa, ci prezentata in mod obiectiv dar, in acelasi timp luând in considerare impactul ei asupra copiilor si tinerilor. In acest sens, se impune adoptarea de reglementari si mecanisme care sa protejeze aceste categorii defavorizate din punct de vedere emotional si psihologic fata de persoanele mature cu capacitate de discernamânt .

- *Influenta televiziunii asupra comportamentului civic si electoral* , dezbateri publica ce a fost organizata in data de 4 octombrie 2004. La eveniment au participat un numar 133 de invitati, si au intervenit 10 vorbitori, experti internationali si locali.

Dezbateri a oferit participantilor o imagine globala asupra actorilor media implicati in realizarea si difuzarea programelor de televiziune destinate formarii comportamentului electoral si civic, precum si asupra intereselor acestora: forte politice, operatorii, publicul, autoritatea de reglementare .

Dezbateri a incercat sa ofere o mai buna intelegere asupra:

- diferitelor tipuri de efecte ale televiziunii asupra comportamentului civic si electoral;
- perceptiilor si reactiilor consumatorilor TV in privinta programelor cu continut civic si electoral; a obligatiilor asumate de România, ca tara candidata;
- prevederilor noilor reglementari privind programele TV cu continut civic si electoral si efectul lor asupra telespectatorilor;
- punctelor de vedere si pozitiei cetatenilor, expertilor si protagonistilor industriei audiovizuale (posturi TV si radio).

Membri ai Parlamentului, reprezentanti ai societatii civile, profesionisti ai industriei media, jurnalisti, reprezentanti ai CNA si ai altor ministere au constituit grupul tinta al dezbaterii, discutiile axându-se pe problemele si tendintele sectorului audiovizual in ansamblu.

In cadrul aceluiasi proiect PHARE si in completarea actiunii CNA, Ministerul Culturii si Cultelor a organizat trei ateliere de lucru :

Cum sustinem productia independenta, in 7 februarie 2004. Evenimentul si-a propus sa identifice directiile si strategiile cele mai eficiente de actiune pentru dezvoltarea productiei audiovizuale din Romania, pe baza unor analize economice si legislative la nivel national si european. la care au fost invitati aceiasi actori din piata audiovizuala .

- *Cum protejam minorii de violenta din programele audiovizuale*, in 7 mai 2004. Prezentarile expertilor sustinute in cadrul evenimentului au sintetizat cadrul general de reglementare privind protectia minorilor in cadrul serviciilor de programe, atât la nivel european cât si in ceea ce priveste legislatia nationala. S-a conturat, cu acest prilej, o perspectiva integratoare asupra celor mai importante aspecte care definesc domeniul complex al protejarii minorilor in cadrul programelor de televiziune. Au participat 81 de invitati si au intervenit 15 vorbitori, experti internationali si locali.
- *Influenta noilor tehnologii de comunicare asupra sectorului audiovizual*, in data de 1 octombrie 2004. Printre subiectele de discutie s-au numarat experienta altor state membre ale Uniunii Europene in ceea ce priveste implementarea aquis-ului noilor tehnologii din sectorul audiovizual, pozitia actorilor din industria audiovizuala din România (Ministerul Culturii si Cultelor, Consiliul National al Audiovizualului, posturile de televiziune, producatorii de materiale

audiovizuale, furnizorii de servicii Internet, operatorii de cablu si satelit etc), precum si asteptarile publicului român in aceasta privinta. La eveniment au participat 90 de persoane si au intervenit 15 vorbitori, experti internationali si locali.

Tot prin proiectul Phare 2001, CNA a vizat o campanie mediatica, derulata prin producerea si difuzarea unui spot publicitar axat pe constentizarea publicului asupra masurilor de protectie a minorilor fata de potentialele efecte negative pentru dezvoltarea fizica si morala a acestora a programelor de televiziune. Au fost produse doua spoturi, difuzate de principalele posturi de televiziune nationale, care au contribuit la sensibilizarea opinia publice asupra pericolului reprezentat de viziunea fara discernamânt a unor programme de televiziune in care abunda violenta, si care pot duce comportamente ce imita eroi imaginari, ceea ce poate influenta negativ evolutia copiilor.

De asemenea, in vederea cresterii transparentei activitatii autoritatii de reglementare, pagina Internet a CNA a fost si ea restructurata in cadrul proiectului. Pagina, cu o noua arhitectura mai dinamica care sa faciliteze navigarea, a fost realizata in doua versiuni: in limba româna si in limba engleza. Noua formula a site-ului CNA a contribuit la o mai buna reprezentare a activitatii specializate a autoritatii de reglementare, si a imbunatatit comunicarea cu principalii actori implicati in sectorul audiovizual din Romania atât in ceea ce priveste informatiile legislative ca si cele legate de licentele audiovizuale. Una din consecinte a fost cresterea numarului de vizitatori ai site-ului [cna](http://www.cna.ro): www.cna.ro la aproximativ 1200 pe saptamâna.

Pentru a imbunatati activitatea CNA la nivel informatic, a fost intocmit un audit al sistemului informatic al CNA, de catre societatea CARO Comp, finalizat prin raportul *Evaluarea si auditul sistemului informational al CNA, in perioada august 2004*. Ca urmare a recomandarilor acestui raport a fost restructurata activitatea specialistilor IT din CNA.

Pentru a creste gradul de pregatire profesionala a functionarilor Consiliului, ca si capacitatea autoritatii de reglementare de a aplica corect prevederile acquis-ului comunitar asa cum a fost transpus in legislatia nationala, a fost organizat un numar de trei sesiuni de formare profesionala in domeniul *integrării europene*, in special pentru capitolul *audiovizual*. Cursurile la care au participat 38 de functionari din CNA si din MCC, au fost sustinute de cinci experti internationali; tematica acestora a vizat subiecte prioritare din acquis-ul comunitar precum: politici europene in domeniul audiovizual, protectia minorilor, publicitate, cote europene, auto-reglementare, monitorizare si control etc.

In acelasi scop, a fost organizata in perioada 22-24 aprilie o intrunire extraordinara a inspectorilor CNA in cadrul careia a fost organizata o sesiune de informare asupra bunelor practici europene de monitorizare si control a activitatii operatorilor din audiovizual. Sesiunea a fost sustinuta de un specialist in monitorizare din cadrul Consiliului Superior al Audiovizualului din Franta.

Pregatirea profesionala a functionarilor Consiliului a inclus prin derularea aceluiasi proiect, si specializarea in utilizare a calculatorului personal, in principal pentru expertii implicati in activitatea de monitorizare si pentru inspectorii teritorialii; au beneficiat in total 38 de persoane. Cursurile au fost organizate atât pentru obtinerea permisului european de conducere a computerului ECDL, cât si pentru specializarea informaticienilor in administrarea retelelor, a bazelor de date, a paginii de Internet precum si in utilizarea sistemelor de operare specializate. Au fost derulate specializari in urmatoarele aplicatii: Cisco, SQL, Linux, si web design de care au beneficiat un numar de 6 persoane.

In cadrul aceluiasi proiect, pentru a se asigura un schimb de experienta cu autoritati de reglementare europene in domeniul audiovizualului, s-a efectuat o vizita de studii la institutii din domeniul audiovizual din Franta si Marea Britanie de catre membri ai Consiliului si functionari ai CNA. S-a realizat cu aceasta ocazie o documentare asupra practicilor de aplicare a acquis-ului european in tarile respective ca si un schimb de informatii privind cele mai recente politici europene in audiovizual. Au fost prevazute intrevederi cu reprezentantii autoritatilor de reglementare din

audiovizual din Franta si Marea Britanie - CSA si OFCOM - ca si ai Centrului National de Cinematografie, Directia pentru Dezvoltare Media a Primului Ministru al Frantei, precum si la unele societati de radiodifuziune ca, de exemplu: ARTE, France Télévision, British SKY Broadcasting.

Pentru a asigura diseminarea rezultatelor studiilor, dezbaterilor si atelierelor de lucru organizate in cadrul Proiectului, au fost editate si distribuite celor interesati zece publicatii de specialitate, tiparite sau in format electronic (compact disc), in limba româna si engleza, dupa cum urmeaza:

- *Forum audiovizual* nr. 1, 2 si 3, in limba româna si engleza;
- *Rezultatele celor trei dezbateri publice si ale celor trei ateliere de lucru*, atât in limba româna cât si in engleza.

In cadrul CNA, Unitatea de Implementare a Proiectelor a asigurat implementarea tehnica a proiectului cu finantare europeana, a asigurat pe toata perioada anului 2004 monitorizarea atenta a activitatilor prevazute in proiect si respectarea calendarului acestora, mentinând dialogul si schimbul de documente oficiale intre toti factorii implicati (Oficiul de Plati si Contractare Phare, Delegatia Comisiei Europene in România, Ministerul Culturii si Cultelor, diversii beneficiari din domeniul audiovizual, departamentele implicate din CNA). UIP este organizata conform prevederilor Deciziei C.N.A. 490/22.12.2004, si a cerintelor Autoritatii de Management pentru Cadrul de Sprijin Comunitar din cadrul Ministerului Finantelor Publice. In acest sens UIP a elaborat (conform noului sistem unic de gestionare a programarii si monitorizarii proiectelor Phare (agreat de Delegatia Comisiei Europene) si a transmis lunar la Oficiul de plati si Contractare Phare al Ministerului Finantelor Publice, *Rapoarte tehnice de progres* privitoare la stadiul implementarii proiectului si a elaborat *Rapoarte periodice de Monitorizare* si le-a prezentat in cadrul Reuniunilor Subcomitetului Sectorial de Monitorizare nr.7 - "Social, Sanatate, Educatie, Cultura si Minoritati" organizate de Autoritatea de Management pentru Cadrul de Sprijin Comunitar din Ministerul Finantelor Publice.

In cadrul evaluarii ulterioare derularii proiectului, efectuata de firma independenta ECOTEC Research & Consulting la solicitarea Comisiei Europene, este evaluat unul dintre cele 16 programe Phare de care a beneficiat România la sectorul *Piata interna*: Phare RO0107.02, *Adoptarea si implementarea acquis-ului in domeniul audiovizual*, cu cele doua componente: Investitii si Asistenta tehnica .

Prezentam succint in cele ce urmeaza coordonatele evaluarii referitoare la programul de care a beneficiat CNA (criterii si calitative). In general au fost alocate calitative "bine" pentru: relevanta, eficienta, eficacitate, sustenabilitate, si "foarte bine" pentru impact.

Din punctul de vedere al indeplinirii obiectivelor pe termen lung ale proiectului, sprijinirea indeplinirii de catre România a obligatiilor referitoare la adoptarea si implementarea acquis-ului in domeniul audiovizual, au fost evaluati indicatorii de realizare dupa cum urmeaza:

- o Inchiderea provizorie a Capitolului 20 "Cultura si politici audiovizuale";
- o Opinia favorabila a Comisiei Europene despre progresul României in domeniul audiovizual

Au fost evaluate pozitiv specificitatea, cuantificarea si relevanta proiectului si subliniata nerespectarea termenilor limita stabiliti initial in derularea activitatilor.

In ceea ce priveste Obiectivele pe termen scurt, sprijinirea adoptarii cadrului legislativ din România in deplina concordanta cu acquis-ul din domeniul audiovizual, consolidarea capacitatii administrative de a implementa acele legi si reglementari au fost evaluati indicatorii de realizare gradul mai mare de concordanta al legislatiei românești cu acquis-ul european in domeniu si imbunatatirea capacitatii CNA de a implementa cadrul legal .

Pe lânga fondurile UE, CNA a beneficiat si de sprijinul Consiliului Europei, putând organiza in perioada 19-20 octombrie seminarul cu tema *ECHIDISTANTA SERVICIILOR AUDIOVIZUALE in CAMPANIA ELECTORALA*. Seminarul a fost organizat de Consiliul National al Audiovizualului in colaborare cu Centrul pentru Jurnalism Independent, in cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa

de sud-est. Tematica a inclus subiecte precum: norme si principii pentru comunicarea politica in timpul campaniei electorale; pluralismul in media; monitorizarea emisiunilor; reguli specifice; mentinerea echilibrului dintre radiodifuzorii publici si privati; publicitatea politica etc. Au participat reprezentanti ai presei scrise si audiovizuale, ai Parlamentului si ai societatii civile, experti ai Consiliului Europei din Cipru si Ungaria.

Cooperarea interinstitutionala

Serviciul Integrare Europeana si Documentare a asigurat de asemenea **fluxul permanent de informatii catre Ministerul Culturii si Cultelor si catre Ministerul Integrarii Europene** in ce priveste capitolul de negociere 20 "Cultura si politici audiovizuale" (ca si feedback-ul informational in interiorul CNA), **constând in:**

- comunicarea bilunara catre MIE a stadiului realizarii pentru "Planul de masuri prioritare pentru pregatirea aderarii la Uniunea Europeana" adoptat de guvern, pentru perioada decembrie 2003 - decembrie 2004"
- redactarea Capitolului 20 "Cultura si audiovizual" din sectiunea "Capacitatea de asumare a obligatiilor de stat membru al Uniunii Europene" din *Raportul anual asupra progreselor inregistrate de România in pregatirea pentru aderarea la Uniunea Europeana in perioada septembrie 2003 - iunie 2004* si a *Addendum-ului la raportul anual, cuprinzând progresele inregistrate in perioada iulie-august 2004*
- elaborarea de contributii si propuneri pentru dezbateri si participarea la redactarea documentelor Consiliului Consultativ al Negociatorului – Sef cu UE
- elaborarea, in colaborare cu MCC, a informarilor ocazionale asupra stadiului armonizarii Capitolului 20 "Cultura si audiovizual" la solicitarea MIE pentru a fi prezentate in sedintele de Guvern:
- traducerea in limbi de circulatie internationala a deciziilor C.N.A. relevante pentru procesul de integrare europeana, ce au fost transmise Comisiei Europene.
- evaluarea nevoilor de pregatire profesionala pe termen mediu a membrilor UIP si a personalului de specialitate din C.N.A. implicat in administrarea asistentei financiare a UE pentru a fi incluse in **Planul de formare in domeniul fondurilor UE** coordonat de Ministerul Finantelor Publice.

O alta componenta a activitatii desfasurate de Serviciul Integrare Europeana si Documentare a fost **Cooperarea directa si constanta cu Delegatia Comisiei Europene, Comisia Europeana si cu Consiliul Europei si schimbul de informatii cu diverse foruri internationale** cu privire la domeniul integrarii europene si al alinierii legislatiei române cu acquis-ul european.

Activitatea de reglementare

În anul 2004, Consiliul National al Audiovizualului și-a exercitat rolul de autoritate de reglementare în audiovizualul românesc prin completarea și modificarea legislației secundare specifice.

Transpunerea Directivei Televiziunea Fără Frontiere a continuat, la nivelul legislației secundare, prin adoptarea sau modificarea unor decizii de reglementare. Activitățile de asistență tehnică - dezbateri publice, ateliere de lucru și sesiuni de instruire în problematica acquisului comunitar pentru sectorul audiovizualului – organizate în 2004 în cadrul proiectului Phare «Adoptarea acquis-ului în domeniul audiovizualului și implementarea lui în România» – au contribuit la îmbunătățirea politicilor de reglementare.

Textele deciziilor au fost îmbunătățite și prin contribuția adusă de reprezentanții asociațiilor profesionale din audiovizual în cadrul dezbaterilor publice organizate înainte de adoptarea deciziilor.

Consiliul a adoptat, în această perioadă, decizii cu privire la asigurarea informării corecte și a pluralismului, protecția copiilor, publicitate, sponsorizare și teleshopping, protejarea demnității umane și a dreptului la propria imagine, difuzarea programelor locale:

1. *Decizia nr. 17* din 5 februarie 2004 pentru modificarea și completarea Deciziei Consiliului National al Audiovizualului nr. 123/2003 privind publicitatea și teleshoppingul - publicată în Monitorul Oficial nr. 126/12 februarie 2004;

2. *Decizia nr. 40* din 9 martie 2004 privind asigurarea informării corecte și a pluralismului - publicată în Monitorul Oficial nr. 234/17 martie 2004;

3. *Decizia nr. 248* din 1 iulie 2004 privind protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine - publicată în Monitorul Oficial nr. 668/26 iulie 2004;

4. *Decizia nr. 249* din 1 iulie 2004 privind protecția copiilor în cadrul serviciilor de programe - publicată în Monitorul Oficial nr. 668/26 iulie 2004;

5. *Decizia nr. 250* din 1 iulie 2004 pentru modificarea și completarea Deciziei Consiliului National al Audiovizualului nr. 40/2004 privind asigurarea informării corecte și a pluralismului - publicată în Monitorul Oficial nr. 668/26 iulie 2004;

6. *Decizia nr. 254* din 5 iulie 2004 privind publicitatea, sponsorizarea și teleshoppingul - publicată în Monitorul Oficial nr. 668/26 iulie 2004;

7. *Decizia nr. 312* din 30 septembrie 2004 privind difuzarea programelor locale și a programelor retransmise - publicată în Monitorul Oficial nr. 911/6 octombrie 2004.

Scurta prezentare a obiectivelor urmărite:

Asigurarea informării corecte a opiniei publice

În ceea ce privește asigurarea pluralismului în media electronică, la nivelul instanțelor europene de reglementare, se recunoaște importanța tratării celor două aspecte fundamentale ale pluralismului: într-un prim plan *pluralismul extern*, bazat pe o diversitate a "vociilor din eter" - asigurată prin reguli transparente de atribuire a frecvențelor și prin măsuri de limitare a concentrării proprietății și a extinderii cotei de audiență, pe de altă parte se situează măsurile necesare asigurării *pluralismului intern*. *Pluralismul intern* reunește acele măsuri care au drept obiectiv difuzarea, în cadrul fiecărui post de radio și de televiziune, de programe echilibrate în care să se prezinte o paletă largă de puncte de vedere și de opinii.

Prin lege, Consiliul National al Audiovizualului trebuie să vegheze la "respectarea exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul conținutului serviciilor audiovizuale de programe" (art. 10, alin. (3), litera a), fără a fi stabilite, precis, prin lege, un contur concret al

dimensiunii pluralismului intern si a modalitatilor de evaluare, lasând astfel autoritatii de reglementare o marja de apreciere substantiala.

O astfel de situatie nu este specifica doar audiovizualului românesc. Confruntate cu rezolvarea juridica a problematicii informarii corecte a publicului - enuntata de ordin general in legislatia primara, in special atunci când sunt tratate subiecte sensibile, controversate - autoritatile europene de reglementare au adoptat intr-o prima etapa un set de principii de ordin calitativ care sa orienteze in mod unitar deciziile editoriale ale operatorilor. Evaluarea respectarii principiilor enuntate se dovedea in practica destul de dificila, deoarece natura subiectelor si mai ales diversele modalitati editoriale de tratare a lor implica un anumit grad de subiectivism. Era deci necesara completarea cu un criteriu obiectiv care sa permita autoritatii de reglementare sa analizeze timpii de interventie, in contextul impus de actualitate si de conditiile generale de programare: retinem astfel modelul implementat in 2002 de autoritatea franceza de reglementare, CSA, adoptat ulterior si in alte state europene (Belgia, Ungaria, Cehia, Austria, Italia, etc.).

In acest trend european se situeaza si interventia Consiliul National al Audiovizualului prin modificarea Deciziei CNA nr. 274 prin Decizia CNA nr. 40/2004.

Decizia are drept scop completarea principiilor, de ordin calitativ, instituite in domeniul informarii publicului in probleme controversate de natura politica, economica, sociala si culturala cu stabilirea unor reguli care sa permita o cuantificare masurabila, denumita generic *Regula celor trei treimi*.

Decizia stabileste urmatoarele *principii* pe care posturile de radio si de televiziune trebuie sa le respecte (art. 1, alin. (1)):

a) favorizarea liberei formari a opiniilor;

b) asigurarea imparțialitatii si echilibrului, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate in opozitie;

c) asigurarea unei distinctii clare intre faptele si opiniile prezentate;

d) evitarea oricaror forme de discriminare, in special pe considerente de rasa, religie, nationalitate, sex, orientare sexuala sau etnie.

Conform *regulii celor trei treimi*, editorii trebuie sa asigure urmatorul echilibru in interventiile reprezentantilor autoritatii publice centrale, reprezentantilor puterii si opozitiei:

"Art. 4

(1) In aplicarea art. 1 alin. (1) lit. a), radiodifuzorii aflatii sub jurisdicia României vor respecta regula celor trei parti, dupa cum urmeaza:

a) o treime din timpul total destinat exprimarii punctelor de vedere ale reprezentantilor puterii si opozitiei va fi alocata opozitiei parlamentare (senatori, deputati, persoane cu functii de conducere in partide, primari, consilieri locali si judeteni);

b) o treime din timpul total destinat exprimarii punctelor de vedere ale reprezentantilor puterii si opozitiei va fi alocata reprezentantilor autoritatii publice centrale (primul-ministru, ministri, secretari de stat, prefecti si purtatori de cuvânt ai acestora);

c) o treime din timpul total destinat exprimarii punctelor de vedere ale reprezentantilor puterii si opozitiei va fi alocata partidelor care formeaza majoritatea parlamentara (senatori, deputati, persoane cu functii de conducere in partide, primari, consilieri locali si judeteni).

(2) Se excepteaza de la regula celor trei parti timpul alocat primului-ministru, atunci când acesta reprezinta România la evenimente internationale oficiale, interne sau externe.

Art. 5

In emisiunile de dezbatere, de divertisment si sportive reprezentantii puterii si opozitiei, in cazul in care sunt invitati, vor beneficia de conditii egale de exprimare.

Art. 6

In cadrul programelor de stiri si dezbateri care abordeaza probleme de interes public privind minoritatile etnice, religioase sau sexuale se va prezenta si punctul de vedere al acestora.

Art. 7

Radiodifuzorii trebuie sa precizeze calitatea politica a persoanelor care isi exprima punctele de vedere in cadrul programelor audiovizuale."

Pentru incalcarea prevederilor referitoare la informarea corecta si la pluralism, in cursul anului 2004, CNA a adresat 43 de somatii publice si a aplicat o amenda. Aceasta din urma a vizat difuzarea, de catre postul Antena 1, a unor emisiuni informative inainte ora aprobata prin grila de programe.

Amintim, la acest punct, ca actiunea formulata de domnul senator Adrian Paunesu impotriva Consiliului National al Audiovizualului a fost respinsa ca nefondata, in martie 2004, de Curtea de Apel Bucuresti. Actiunea se referea la o presupusa discriminare operata de CNA prin includerea, in reglementarea privind informarea corecta si pluralismul, a unui articol potrivit caruia radiodifuzorii nu pot difuza emisiuni audiovizuale editate, prezentate, moderate sau realizate de parlamentari, reprezentanti ai administratiei publice centrale si locale, reprezentanti ai Administratiei Prezidentiale, persoane cu functii in structura partidelor politice sau purtatori de cuvânt ai acestora, persoane desemnate public sa candideze sau care si-au anuntat public intentia de a candida la alegerile locale, parlamentare sau prezidentiale.

In respingerea actiunii, Curtea a retinut ca "o creatie intelectuala (...) poate imbraca mai multe forme de exprimare, nefiind golita de continut prin introducerea unor reglementari specifice privind editarea si prezentarea emisiunilor informative sau realizarea si moderarea emisiunilor audiovizuale".

□ Protejarea demnitatii umane si a dreptului la propria imagine

Recunoscând si garantând independenta editoriaa a radiodifuzorilor, CNA a promovat cu consecventa principiul conform caruia libertatea de expresie nu trebuie sa degenereze in abuz, si, mai ales nu trebuie sa incalce celelalte libertati fundamentale consfintite de Conventia europeana pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale:

Orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie si libertatea de a primi sau de a comunica informatii ori idei, fara amestecul autoritatilor publice si fara a tine seama de frontiere.

In conformitate cu dispozitiile art. 10 al Conventiei pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale, exercitarea acestor libertati ce comporta indatoriri si responsabilitati poate fi supusa unor formalitati, conditii, restrângeri sau sanctiuni prevazute de lege, care constituie masuri necesare intr-o societate democratica pentru securitatea nationala, integritatea teritoriala ori siguranta publica, apararea ordinii si prevenirea infractiunilor, protectia sanatatii sau a moralei, protectia reputatiei ori a drepturilor altora, pentru a impiedica divulgarea de informatii confidentiale sau pentru a garanta autoritatea si impartialitatea puterii judecatoresti.

Decizia nr. 248 din 1 iulie 2004 privind protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine a abrogat Decizia nr. 80/2002 si a avut drept scop o clarificare a textului de reglementare in baza experientei celor doi ani de aplicare, intarirea nivelului de protectiei ca urmare a constatarii - prin intermediul activitatii de monitorizare dar si al plângerilor primite din partea persoanelor afectate - a unor derapaje de la principiile inscrise in Conventia europeana, in special cu privire la art. 6 (presumptia de nevinovatie), art. 8 (respectarea vietii

private si de familie, a domiciliului si a corespondentei), art. 9 (libertatea de gândire, de constiinta si de religie) dar si a incalcarii altor drepturi prevazute in legislatia nationala, cum ar fi drepturile pacientilor.

Prezentam, in sinteza, principalele noutati incluse in noua decizie:

1. Difuzarea materialelor audiovizuale continând imagini ale persoanelor aflate la tratament in unitatile de asistenta medicala, precum si a datelor cu caracter personal privind starea de sanatate, problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si cu alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei, este permisa numai cu acordul persoanei sau, in cazul in care persoana este fara discernamânt ori decedata, cu acordul familiei sau al apartinatorilor.

Radiodifuzorii au obligatia de a respecta demnitatea si anonimatul persoanelor cu tulburari psihice. Fac exceptie de la prevederile legii situatii de interes public justificat in care difuzarea materialului audiovizual are drept scop:

a) prevenirea savârsirii unor fapte penale ori inlaturarea urmarilor prejudiciabile ale unor asemenea fapte;

b) probarea comiterii unei infractiuni;

c) protejarea sanatatii sau moralei publice.

2. Inregistrările cu persoane retinute pentru cercetari, arestate sau aflate in detentie nu vor putea fi difuzate, fara acordul acestora, decât in situatia in care filmarea este incidentala si realizata din locuri publice. De asemenea, nu pot fi difuzate materiale audiovizuale, realizate si puse la dispozitie radiodifuzorilor de catre politie sau parchet, fara acordul persoanelor care sunt victime ale unor infractiuni sau fara acordul familiilor acestora.

3. Radiodifuzorii au obligatia sa respecte dreptul sacru la demnitate umana si la propria imagine si sa nu profite de ignoranta sau de buna-credinta a persoanelor.

4. In cazul in care in emisiunile audiovizuale se aduc acuzatii unei persoane, privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale concrete, acestea trebuie sustinute cu dovezi; *daca acuzatiile sunt aduse de radiodifuzor, acesta trebuie sa respecte principiul **audiatur et altera pars**.*

5. Este interzisa, in programele audiovizuale, afectarea sau denigrarea convingerilor religioase.

7. In cazul situatiilor de suferinta umana, al dezastrelor naturale, accidentelor sau al actelor de violenta, radiodifuzorii au obligatia de a nu se amesteca nejustificat in viata privata a persoanelor implicate.

Pentru incalcarea prevederilor referitoare la protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine, CNA a adresat 18 somatii publice si a aplicat 6 amenzi. O amenda de **100 de milioane de lei** a fost aplicata pentru prezentarea, in cadrul emisiunii "Dincolo de limite" difuzata de postul **Prima TV**, a mai multor persoane bolnave, aflate in imposibilitatea de a-si da acordul pentru filmare, in momentul interventiei ambulantei. In legatura cu acest caz, Consiliul s-a adresat Colegiului Medicilor si Ministerului Sanatatii si Familiei. Acelasi post a fost amendat ca urmare a faptului ca, in emisiunea "Monica", moderatoarea a permis unuia dintre invitati sa formuleze o acuzatie grava (incest) impotriva altui invitat, fara a i se solicita dovezi in acest sens. Mai mult, acuzatiile au dus la consumarea unei agresiuni fizice in studio, difuzata de Prima TV cu toate ca emisiunea era inregistrata.

O alta amenda a fost aplicata postului de radio **Europa FM**, pentru discriminarea unei minoritati etnice. Referindu-se la minoritatea maghiara din România, realizatorul emisiunii "Drum cu prioritate" difuzate de Europa FM a afirmat: "Bine ca noi traim in România, tara in

care sunt permise aproape toate bancurile, chiar si cele cu maghiari. Dar asta si pentru ca multi unguri de la noi din tara au sânge de român. Pe capota, pe portiera, pe tricou si in alte locuri."

❑ **Publicitatea, sponsorizarea si teleshoppingul**

Decizia nr. 254 din 5 iulie 2004 privind publicitatea, sponsorizarea si teleshoppingul a abrogat Decizia nr. 123/2003 si a avut drept principal scop alinierea la noile coordonate stabilite de Comisia europeana in Comunicarea interpretativa din mai 2004 referitoare la anumite aspecte ale prevederilor Directivei "Televiziunea Fara Frontiere" privind publicitatea televizata.

Actuala comunicare interpretativa a Comisiei europene are drept obiectiv clarificarea modului in care dispozitiile pertinente ale directivei sunt aplicate anumitor forme si tehnici de comunicare comerciala care s-au dezvoltat, in special in legatura cu evolutia tehnologiei si a sectorului audiovizual. Comisia a intentionat sa intareasca securitatea juridica in beneficiul operatorilor economici, al Statelor Membre si al publicului. Abordarea sa este fondata pe aplicarea principiului juridic "*in dubio pro libertate*", ori de câte ori anumite dispozitii genereaza posibile interpretari ce nu pot fi clarificate de o jurisprudenta europeana pertinenta. In acelasi timp, in conformitate cu dispozitiile articolului 3 al Directivei *Televiziunea Fara Frontiere*, comunicarea interpretativa nu afecteaza dreptul statelor membre de a adopta prevederi mai detaliate sau mai restrictive.

Prezentam principalele noutati incluse in noua decizie:

1. Publicitatea la serviciile de telefonie (convorbiri telefonice erotice, concursuri cu premii, televot prin intermediul serviciilor de telefonie):

"ART. 8

(1) Comunicarea in cadrul unei emisiuni/unui program a numerelor de apel ale serviciilor de telefonie, in scopul invitarii publicului de a participa la un concurs cu premii sau televot ori pentru a-si exprima opiniile, trebuie sa respecte urmatoarele cerinte:

a) sa puna la dispozitie publicului informatii clare privind tarifele aplicate de furnizorii de servicii de telefonie;

b) sa informeze corect publicul cu privire la conditiile si modalitatea de a intra in posesia premiului oferit, inclusiv eventualele costuri implicate.

(2) In cadrul serviciilor de programe de televiziune, tariful aplicat de furnizorul de servicii de telefonie va fi prezentat lizibil, pe intreaga durata de afisare a numarului de apel, utilizându-se caractere cu dimensiuni identice cu cele ale numarului de apel.

(3) In cadrul serviciilor de programe de radiodifuziune sonora, tariful aplicat de furnizorul de servicii de telefonie va fi precizat imediat dupa comunicarea numarului de apel, astfel încât sa fie clar perceput de radioascultator.

(4) In cazul concursurilor cu premii, care, in mod normal, implica o durata a apelului mai mare de 3 minute, publicul va fi informat in conditii similare celor impuse afisarii tarifului aplicat, conditii precizate la alin. (2) si (3).

(5) Cerintele enuntate la alin. (1) lit. a), alin. (2) si (3) se aplica si publicitatii pentru convorbirile telefonice erotice."

2. Informarea corecta a publicului cu privire la caracteristicile produselor si serviciilor promovate in cadrul spoturilor publicitare sau in emisiuni de teleshopping:

"ART. 9

(1) Informatiile prezentate in spoturi publicitare sau in emisiuni de teleshopping nu trebuie sa induca in eroare publicul, direct ori prin omisiune, in privinta:

a) caracteristicilor produsului si in special a naturii, identitatii, proprietatilor, compozitiei, cantitatii, durabilitatii, originii sau provenientei, precum si a metodelor de fabricatie ori de productie;

b) atribuirii de efecte sau proprietati pe care produsul nu le posedea;

c) pretului sau a modului de calcul al pretului, precum si a conditiilor in care sunt distribuite produsele sau sunt prestate serviciile.

(2) Informatiile prezentate sub forma de videotext vor fi prezentate lizibil si pe o durata suficienta, astfel incat sa fie clar percepute de telespectatori.

ART. 10

Publicitatea sau teleshoppingul care se refera la o oferta speciala trebuie sa indice, in mod clar si neechivoc, data la care inceteaza oferta sau, daca este cazul, faptul ca oferta speciala se refera la stocul de bunuri sau de servicii disponibil, iar daca oferta speciala nu a inceput inca, data de incepere a perioadei in care se aplica pretul special sau alte conditii specifice."

3. Conditii de inserare a calupurilor publicitare:

"ART. 12

(1) Calupurile publicitare trebuie separate clar, sonor si vizual de programele audiovizuale prin coperte publicitare neutre.

(2) In cazul in care in spoturile publicitare sunt folosite personaje, decoruri sau situatii din emisiunile difuzate, pe langa conditiile de separare prevazute la alin. (1), se va insera, pe intreaga durata a difuzarii, mentiunea "Publicitate".

4. Minispotul, logo-ul, spotul publicitar difuzat izolat:

"ART. 13

Radiodifuzorii pot difuza in timpul transmisiei meciurilor de fotbal minispoturi de publicitate, cu respectarea urmatoarelor conditii:

a) durata minispotului sa nu depaseasca 10 secunde;

b) maximum doua minispoturi pe repriza;

c) sa fie inserate in pauzele naturale de intrerupere a jocului;

d) sa fie insotite pe toata durata difuzarii de un marcaj cat mai vizibil, constand in majuscula "P" incadrata intr-un cerc cu suprafata transparenta, amplasat in partea din dreapta-jos a ecranului.

ART. 14

Radiodifuzorii pot difuza in timpul transmisiei unei competitii sportive logouri publicitare, cu respectarea urmatoarelor conditii:

a) logoul poate fi inserat numai in momentul in care se anunta inlocuirea unui jucator sau cand se anunta scorul;

b) durata unui insert sa nu depaseasca 10 secunde, iar durata totala de difuzare pe intreaga transmisie sa nu depaseasca 2 minute;

c) logoul sa fie plasat deasupra sau sub zona de difuzare a informatiei precizate la lit. a) si sa nu depaseasca dimensiunile acesteia.

ART. 15

In cadrul serviciilor de programe de televiziune se pot difuza spoturi publicitare izolate, in urmatoarele situatii:

a) un spot de lunga durata acopera intregul interval afectat pauzei sau intreruperii publicitare;

b) pauzele disponibile pentru inserarea spoturilor intre partile unui program, cum ar fi pauzele dintre rundele unui meci de box sau de tenis, sunt foarte scurte.

ART. 16

In mod exceptional, in cadrul serviciilor de programe de televiziune, se pot difuza, in alte situatii decât cele precizate la art. 15, spoturi publicitare izolate, cu respectarea urmatoarelor conditii:

a) in intervalul orar 20,00 - 22,00 un spot publicitar difuzat izolat care poate fi inserat numai in cadrul productiilor audiovizuale accesibile tuturor categoriilor de public sau care pot fi vizionate de copii in vârsta de pâna la 12 ani numai cu acordul sau impreuna cu parintii ori cu familia;

b) in intervalul orar 22,00 - 6,00 un singur spot publicitar difuzat izolat;

c) in cazul publicitatii pentru bauturi spirtoase, spotul publicitar izolat va fi difuzat numai in intervalul orar 23,00 - 6,00.

ART. 17

Spotul publicitar difuzat izolat trebuie sa respecte urmatoarele conditii:

a) durata spotului sa nu depaseasca 30 de secunde;

b) sa fie insotit pe toata durata difuzarii de un marcaj cât mai vizibil, constând in majuscula "P" incadrata intr-un cerc cu suprafata transparenta, amplasat in partea din dreapta-jos a ecranului."

5. Plasarea de produse/servicii in programele audiovizuale (publicitate mascata):

"ART. 21

Plasarea de produse/servicii in programele audiovizuale este permisa numai in filme si seriale pentru televiziune si cu respectarea urmatoarelor conditii:

a) sa se incadreze in mod natural in desfasurarea productiei audiovizuale;

b) sa nu fie acordata o vizibilitate exagerata produsului/serviciului, cum ar fi mentionarea marcii unui produs sau prezentarea unui produs in prim-plan ori dintr-un unghi care sa permita evidentierea marcii."

Pentru incalcarea reglementarilor CNA referitoare la sponsorizare, publicitate si teleshopping, in cursul anului 2004 Consiliul a aplicat o amenda si a adresat 10 somatii publice. Un numar de sase amenzi a fost aplicat pentru incalcarea prevederilor privind publicitatea din Legea audiovizualului nr. 504/2002. O parte semnificativa dintre acestea a vizat cazuri de publicitate mascata.

□ Protectia copiilor in cadrul serviciilor de programe

Decizia nr. 249 din 1 iulie 2004 privind protectia copiilor in cadrul serviciilor de programe are la baza dispozitiile Directivei europene *Televiziunea fara frontiere*, ale *Conventiei europene Televiziunea transfontaliera*, ale *Conventiei Natiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului* si, nu in ultimul rând, cu principiile instituite in codul de etica adoptat de Federatia Internationala a Jurnalistilor.

Noua decizie se alinieaza si cerintelor ce revin Consiliului National al Audiovizualului in asigurarea protectiei si garantarii drepturilor copilului, prevazute de Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului.

Protectia drepturilor copilului

Comunicarea prin mass media are un rol determinant in a aduce problemele copilului in atentia opiniei publice si in constientizarea lor la nivelul societatii, avind in vedere si increderea destul de ridicata a publicului in presa. Relatarea cu privire la problemele copilului trebuie insa sa serveasca in primul rând interesului copilului si sa respecte dreptul sau la intimitate.

De asemenea, cercetarile au pus in evidenta faptul ca minorul abuzat prefera sa-si ascunda trauma pe care a suferit-o, pentru a elimina efectele negative pe care le poate produce in continuare, prin dezvaluire. Abuzul are efecte deosebit de grave asupra dezvoltarii lui fizice si psihice, exprimate intr-un comportament marcat de dificultati de adaptare si integrare sociala, cu atât mai mult cu cât acesta a fost subiect al unor relatari mediatice in comunitatea in care traieste.

Astfel de studii au pus in evidenta, pe de o parte, importanta analizarii la nivelul profesionistilor din media a puterii de discernamânt cu care opereaza copilul pus in fata separarii realitatii de distorsiune sau de exagerare in prezentarea unor fapte si, pe de alta parte rolul pe care trebuie sa-l joace societatea civila, autoritatile abilitate sa reactioneze atunci cind drepturile copilului, inclusiv dreptul la propria imagine, sunt incalcate.

Fara a dori sa intram in detalii, principiile incorporate in textul deciziei prevad ca ori de cite ori sunt tratate subiecte privind minori - victime ale unor abuzuri, indiferent de natura acestuia, minori care au asistat la evenimente dramatice ori la comiterea unor infractiuni, copii cu dizabilitati ori copii cu o sanatate precara, posturile trebuie:

- sa se asigure ca *subiectul prezentat*, care implica destine ale unor astfel de copii, este de *interes public*;
- decizia de difuzare trebuie luata dupa ce au fost luate in considerare si evaluate consecintele comunicarii publice, in scopul evitarii oricaror *atingeri ce pot fi aduse copiilor*;
- sa se asigure ca *este respectat dreptul la intimitate si se protejeaza identitatea copilului*. Din acest punct de vedere, decizia prevede trei paliere de exigente in functie de vârsta minorului, subiect al unor programe audiovizuale. Pentru minorii in vârsta de pâna la 14 ani, nivelul de protectie este maxim, mergând pina la a interzice difuzarea de informatii care ar putea duce la identificarea copilului care a asistat la evenimente dramatice petrecute in comunitate sau la comiterea unor infractiuni;
- sa fie respectata prezumtia de nevinovatie.

Copiii implicati, in orice mod, in emisiuni audiovizuale nu trebuie sa fie expusi nici unui risc fizic, psihic sau moral, care ar putea decurge din realizarea respectivelor emisiuni, sau sa fie supusi unor tratamente umilitoare ori degradante.

Serviciile de programe si protectia copilului: *Controlul accesului minorilor la programele inadecvate vârstei*

Obiectivul deciziei il reprezinta instituirea unei sistem mai flexibil de protectie bazat pe programarea orara a emisiunilor; programarea se realizeaza de radiodifuzor in baza unui set de criterii, stabilit in decizie, care ii permit sa aprecieze productiile difuzate. Parintii sau reprezentantii legali ai minorilor au astfel posibilitatea sa faca alegerea potrivita in baza informatiilor oferite de radiodifuzori privind: intervalul orar de difuzare, categoria de vârsta recomandata, avertizarile acustice si vizuale de atentionare.

Pentru încălcarea prevederilor legale privind protecția copiilor în cadrul serviciilor de programe, Consiliul a aplicat cinci amenzii și a adresat 25 de somatăii publice. Printre posturile de televiziune amendate se numără **Pro TV**, care a difuzat un reportaj șocant despre sinuciderea unui tânăr, și **Prima TV**, pentru difuzarea în direct în direct a unui act sexual și alta amenda pentru difuzarea de imagini și dialoguri pe teme sexuale într-un interval orar neadecvat, precum și **Antena 1** (trei amenzi, dintre care una pentru emisiunea "*Ciao Darwin*") și **TVR**. Postul de radio **Pro FM** a fost somat pentru încălcarea aceleiași decizii prin utilizarea unui limbaj licentios și vulgar.

Cazul "Big Brother"

Un caz aparte este cel al programului "**Big Brother**", difuzat de postul Prima TV.

Programele de acest gen, din categoria "reality show", au stârnit controverse în mai multe țări europene, provocând, frecvent, reacții din partea autorităților de reglementare similare CNA-ului din statele respective.

Amintim că, la prima ediție românească a acestui program, difuzată de postul **Prima TV** în 2003, Consiliul Național al Audiovizualului a difuzat o recomandare, atragând atenția asupra necesității ca emisiunile de televiziune trebuie să respecte demnitatea persoanei și drepturile fundamentale ale omului. Această recomandare s-a înscris în linia protejării interesului public în domeniul audiovizual inclusiv prin apărare demnității și dreptului imagine al persoanei ca *subiect* al programelor. În 25 martie 2004, în cadrul programului "Big Brother", postul Prima TV a difuzat, în direct, imagini ale unui act sexual consumat între doi participanți la emisiune. "Evenimentul" a făcut apoi obiectul unei știri transmise în emisiunile informative difuzate de Prima TV în ziua de vineri, 26 martie.

Membrii CNA au considerat, în unanimitate, că difuzarea imaginilor respective a constituit o încălcare a prevederilor art.39, alin.1 din Legea audiovizualului nr.504/2002 – "este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care contin pornografie și violență nejustificată", ale art.19 – și ale lit.f din Decizia C.N.A. nr.57/2003 privind protecția minorilor în cadrul serviciilor de programe "alte producții audiovizuale interzise minorilor până la 18 ani (filme și emisiuni pornografice care prezintă actul sexual sau modalitățile de satisfacere a dorințelor sexuale, destinate exclusiv publicului adult)" și prevederile art.24, alin.1 "producțiile prevăzute la art.19, lit.f, nu vor fi difuzate sau retransmise de radiodifuzori aflați sub jurisdicția României".

Amenda de **500 de milioane de lei** decisa în acest caz a fost cea mai mare aplicată unui post de televiziune din România, de la înființarea CNA.

□ Difuzarea programelor locale și a programelor retransmise

Decizia nr. 312 din 30 septembrie 2004 privind difuzarea programelor locale și a programelor retransmise are drept scop asigurarea:

- pluralismului extern al serviciilor de programe;
- unui raport echilibrat între serviciile naționale și serviciile locale sau regionale;
- pluralismului surselor de informare a publicului și încurajarea liberei concurențe;
- diversității culturale și de educație a publicului;
- protejării intereselor comunităților locale de a primi informații din actualitatea locală și programe de interes pentru comunitățile din zona de difuzare, pe teme sociale, economice, culturale și politice.

In acest scop, decizia stabileste:

"ART. 4

(1) In cadrul serviciilor de programe de radiodifuziune sonora difuzate in baza unei licente locale, timpul zilnic de difuzare a programelor retransmise nu poate depasi 6 ore.

(2) Fac exceptie de la dispozitiile alin. (1) serviciile de programe de radiodifuziune sonora care retransmit un alt serviciu de programe editat si difuzat de aceeaasi societate titulara a licentei audiovizuale.

(3) Programele retransmise, editate si difuzate de un radiodifuzor aflat sub jurisdicia unui alt stat, se difuzeaza in limita procentului stabilit in grila de programe aprobata de Consiliul National al Audiovizualului."

Evolutia pietei audiovizuale

CNA a organizat, in 2004, doua sesiuni de concurs de acordare a licentelor audiovizuale pentru servicii de programe difuzate pe cale radioelectrica terestra, pentru un total de 202 frecvente radio si 51 de canale de televiziune.

Frecventele au fost disponibilizate catre Ministerul Comunicatiilor si Tehnologiei Informatiilor dupa demersurile desfasurate de CNA pe baza strategiei de acoperire a teritoriului tarii cu licente de radio, televiziune si retele de telecomunicatii si ca urmare a numeroaselor solicitari primite de la societati comerciale din toate zonele tarii.

Licentele au fost acordate dupa analizarea a 3421 de dosare inscrise in concurs pentru radio si 519 pentru canale de televiziune.

Printre noutati, consemnam acordarea licentei audiovizuale pentru cea de-a doua retea nationala privata (37 statii), care a fost obtinuta de **Info Pro**.

Un fapt notabil este numarul de licente radio acordate Mitropoliei Moldovei si Bucovinei (18 pentru emisie pe cale terestra si una pentru satelit), care a reusit sa extinda la nivel national reseaua de posturi de radio cu profil religios **Trinitas**. Prin aceasta, s-a ajuns la o reechilibrare, in domeniul media, a raportului dintre Biserica Ortodoxa Româna si celelalte confesiuni. La acest capitol amintim si acordarea, in 2004, a licentei audiovizuale pentru **postul de radio Maria**, destinat comunitatii catolice din Oradea.

Un element demn de semnalat este instalarea, pe piata de profil din Bucuresti, in urma concursului de licente organizat de CNA, a doua institutii media de prestigiu din spatiul Uniunii Europene. Este vorba despre **BBC** si **Deutsche Welle**.

Publicul radioascultator bucurestean dispune, prin **BBC**, de una dintre sursele de stiri cele mai credibile pe plan mondial. In unele dintre emisiunile statiei din Bucuresti se foloseste limba engleza, informatiile de actualitate devenind astfel accesibile si strainilor anglofoni rezidenti in Bucuresti. **Deutsche Welle** este un post informativ al Republicii Federale Germania, ale carui standarde profesionale sunt binecunoscute. Mentionam, de asemenea, extinderea cu inca trei statii (Iasi, Craiova, Cluj), pe lânga cea detinuta deja in Bucuresti, a **Radio France International**.

O premiera la nivel european este lansarea unui radio destinat in exclusivitate copiilor, ca urmare a licentei acordate de CNA postului **Itsy-Bitsy**, pentru Bucuresti. Grila de programe acestuia include emisiuni precum "Mini-stiri", "Povestile bunicii", "Sedinta cu parintii", "Prichindel"; concursuri cu premii bazate pe cunostinte de cultura generala sau din diverse domenii.

Notam, de asemenea, spargerea monopolului in domeniul audiovizualului in diverse localitati din tara, in principal Bacau, Constanta, Focsani, precum si acoperirea cu frecvente radio a zonei Dobrogea Sud.

Societatea Româna de Radiodifuziune a solicitat si a primit doua licente audiovizuale pentru difuzarea prin satelit a serviciilor de programe cu numele RADIO ROMÂNIA ACTUALITATI si RADIO ROMÂNIA CULTURAL.

Cu prilejul ultimelor concursuri, CNA a stabilit, in premiera, un clasament al detinatorilor de licente, publicat pe pagina de *web* a Consiliului. In prezent, piata audiovizualului românesc insumeaza un numar important de titulari de licente de radio si de televiziune cu difuzare terestra, prin satelit sau prin retele de telecomunicatii, cu arie semnificativa de acoperire a teritoriului tarii.

Precizam ca licenta audiovizuala (si, dupa caz, si licenta audiovizuala) constituie, in conformitate cu prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002, documentul care permite difuzarea unui serviciu de programe de catre un radiodifuzor aflat in jurisdicia României.

Licenta audiovizuala se elibereaza fie in baza unui concurs, in cazul unui serviciu de programe difuzat pe cale radioelectrica terestra, fie in baza unei decizii a Consiliului, in cazul unui serviciu de programe difuzat prin orice alte mijloace de telecomunicatii.

Licenta audiovizuala se acorda pentru o perioada de 9 ani, atât in domeniul radiodifuziunii sonore, cât si in cel al televiziunii. Termenul curge de la data obtinerii autorizatiei tehnice de functionare, in cazul difuzarii pe cale radioelectrica terestra; de la data obtinerii deciziei de autorizare audiovizuala, in cazul difuzarii prin orice alte mijloace de telecomunicatii. Licenta poate fi prelungita pentru o perioada de inca 9 ani, in conditiile stabilite de Consiliu.

Strategia de diversificarea a peisajului audiovizual s-a concretizat si prin acordarea a 20 de licente audiovizuale pentru televiziune si 6 licente audiovizuale radio pentru difuzarea serviciilor de programe prin satelit.

Au fost, de asemenea, acordate 215 decizii de autorizare audiovizuale si de reautorizare, din care 68 pentru posturi locale, 2608 avize de retransmisie si 130 de licente pentru studiouri locale – retele de etelecomunicatii.

In baza art. 56 din Legea audiovizualului nr. 504/2004 s-au operat 41 de cereri de cedare a unor licente audiovizuale (27 – radio si 14 – tv).

In contextul liberalizarii serviciilor de telecomunicatii, in 2004 numeroase societati au inceput modernizarea retelelor de cablu prin introducerea cablurilor de fibra optica si diversificarea tipului de servicii prin programe de televiziune cu plata de tip pay – tv, DTH, ca si prin gruparea in pachete a programelor audiovizuale alaturi de serviciile de telecomunicatii si de Internet. Au solicitat si primit aviz de retransmisie in sistem DTH un numar de 4 societati.

CNA a avut in vedere dinamizarea procesului de cablare a localitatilor arii si a intiiat discutii cu Guvernul României si Asociatiile profesionale ale operatorilor de cablu, in vederea reducerii unor taxe, cum ar fi cea pentru stâlpi.

Raspunzând unei solicitarii a Ambasadei Frantei, CNA a facut demersuri pentru reintroducerea printre programele retransmise de societatile de cablu a **postului francofon TV5**. In acelasi spirit, CNA a recomandat si introducerea in grilele societatilor de cablu a postului cultural **franco-german ARTE**.

In tot cursul anului 2004 a continuat procesul de retransmisie a statiilor locale de radio si de televiziune la statiile cap de retea din Bucuresti.

Retragerea unor licente audiovizuale in anul 2004 a avut drept cauze: renuntarea la licenta (la solicitarea societatilor titulare); aplicarea unor sanctiuni; nerespectarea termenelor de intrare in emisie. Au fost retrase astfel: 18 licente audiovizuale si 232 avize de retransmisie.

De asemenea, in baza art. 56 din Legea Audiovizualului nr. 504/2002, in anul 2004 au fost operate 41 cereri de cedare a unor licente audiovizuale (27 - radio si 14 - televiziune).

In contextul transparentei in audiovizual, in conformitate cu art.10 al.g din Legea Audiovizualului nr 504/2002, pe site-ul CNA (www.cna.ro) apar structura actionariatului titularilor de licente audiovizuale precum si clasamentele radio si televiziune care se actualizeaza dupa fiecare concurs.

Relatia cu titularii de licente si cu conducerea posturilor a devenit mai transparenta si mai flexibila, prin organizarea unei serii de consultari menite sa armonizeze strategia C.N.A cu interesele legitime ale tuturor operatorilor din audiovizual. Aceasta a demonstrat intentia C.N.A de a hotari, impreuna cu cei implicati, evolutia si perfectionarea sectorului audiovizual.

SITUAȚIE STATISTICĂ - 31.12.2004

	RADIO		TELEVIZIUNE		TV CABLU		SATELIT-RADIO		SATELIT-TV		AVIZE CABLU	
	TOTAL	2004	TOTAL	2004	TOTAL	2004	TOTAL	2004	TOTAL	2004	TOTAL	2004
LICENȚE ACORDATE:	624	202	311	51	216	130	23	8	82	20	4089	2608
- din care LICENȚE ANULATE:	106	3	123	2	4	4	1	0	17	9	349	232
LICENȚE ÎN VIGOARE	518		188		212		22		65		3740	
DECIZII DE AUTORIZARE ACORDATE:	352	31	141	11	167	117	17	7	34	11		
- din care DECIZII ANULATE:	33	2	22	1	2	2	0	0	3	1		
DECIZII DE AUTORIZARE ÎN VIGOARE	319		119		165		17		31			
REAUTORIZĂRI:	147	15	51	11	8	8	2	1	5	3		
SOCIETĂȚI CE DEȚIN LICENȚE:	162	68	52	17	133	87	19	7	47	15	642	425
LOCALITĂȚI ÎN CARE EXISTĂ LICENȚE:	161	94	82	39	179	130					8505	6433
LOCALITĂȚI CU DECIZII DE AUTORIZARE	125	28	53	11	139	110						
JUDEȚE ÎN CARE EXISTĂ LICENȚE:	41	40	40	23	42	34						
JUDEȚE CU DECIZII DE AUTORIZARE	41	23	36	9	42	35						

TOTAL LICENȚE C.N.A. : 4745

SOCIETĂȚI CE DEȚIN LICENȚE C.N.A. : 871

LOCALITĂȚI ÎN CARE EXISTĂ LICENȚE C.N.A.: 8519

© Direcția L.C. - Serviciul L.A.

Activitatea de monitorizare si control

Monitorizarea programelor audiovizuale

Activitatea Directiei Monitorizare in anul 2004 a avut ca obiectiv principal monitorizarea continutului programelor televiziune si de radio difuzate de posturile cu acoperire nationala, evaluându-se modul in care sunt respectate dispozitiile urmatoarelor acte normative:

- *Legea audiovizualului nr. 504/2002;*
- *Legile electorale nr. 67/2004 pentru alegerile locale si nr. 370, 373/2004 pentru alegerile generale;*
- *Legea nr. 148/2000 privind publicitatea;*
- *Decizie nr. 40/2004 privind asigurarea informarii corecte si a pluralismului;*
- *Decizia nr. 248/2004 privind protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine;*
- *Decizia nr. 249/2004 privind protectia copiilor in cadrul serviciilor de programe;*
- *Decizia nr. 254/2004 privind publicitatea, sponsorizarea si teleshopping-ul;*
- *Decizia nr. 114/2002 privind dreptul la replica si rectificarea;*
- *Decizia nr. 52/2003 privind obligatia radiodifuzorilor de a aduce la cunostinta publicului somatiile si sanctiunile aplicate de Consiliul National al Audiovizualului, etc.*

De asemenea, au fost analizate sesizarile si reclamatii primite de institutie in legatura cu continutul programelor audiovizuale.

Incepând din trimestrul al doilea al anului 2004, activitatea de monitorizare s-a desfasurat in cadrul unui nou centru de monitorizare, amenajat si dotat ca urmare a finalizarii proiectului finantat prin programul PHARE RO 0107.02.

Intr-o amenajare moderna si functionala, monitorizarea programelor de televiziune si de radio se desfasoara cu ajutorul unui sistem informatic care permite inregistrarea simultana a 20 de posturi de televiziune si 10 posturi de radio, inregistrările fiind pastrate pe o perioada de 30 de zile.

Inregistrările rezidente in sistem sunt accesate, selectate si analizate de catre personalul de monitorizare, iar rezultatele sunt consemnate in rapoarte de monitorizare prezentate in sedintele Consiliului National al Audiovizualului.

Obiectivele monitorizării se stabilesc in conformitate cu prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002:

CAPITOLUL II

Consiliul National al Audiovizualului:

Art. 10. (3) In calitate de garant al interesului public in domeniul comunicării audiovizuale, Consiliul are obligatia sa asigure:

- a) respectarea exprimării pluraliste de idei si de opinii in cadrul continutului serviciilor de programe transmise de radiodifuzorii aflati sub jurisdicția României;*
- b) pluralismul surselor de informare a publicului;*
- c) incurajarea liberei concurențe;*

- d) *un raport echilibrat între serviciile naționale de radiodifuziune și serviciile locale, regionale ori tematice;*
- e) *protejarea demnității umane și protejarea minorilor;*
- f) *protejarea culturii și a limbii române, a culturii și limbilor minorităților naționale;*
- g) *transparența mijloacelor de comunicare în masă din sectorul audiovizual;*
- h) *transparența activității proprii.*

Art. 17. – (1) Consiliul este autorizat:

- a) *sa emita, în aplicarea dispozițiilor prezentei legi, decizii cu caracter de norme de reglementare în vederea realizării atribuțiilor sale prevăzute expres în prezenta lege și, cu precădere, cu privire la:*
  - *asigurarea informării corecte a opiniei publice;*
  - *urmarirea exprimării corecte în limba română și în limbile minorităților naționale;*
  - *asigurarea echidistanței și a pluralismului;*
  - *transmiterea informațiilor și comunicatelor oficiale ale autorităților publice cu privire la calamități naturale, starea de necesitate sau de urgență, starea de asediu ori de conflict armat;*
  - *protecția minorilor;*
  - *apararea demnității umane;*
  - *politici nediscriminatorii cu privire la rasă, sex, naționalitate, religie, convingeri politice și orientări sexuale;*
  - *exercitarea dreptului la replica;*
  - *publicitate, inclusiv publicitatea electorală, și teleshopping;*
  - *sponsorizare;*
  - *programarea și difuzarea emisiunilor ori programelor privind campaniile electorale;*
  - *responsabilitățile culturale ale radiodifuzorilor;*

Pentru îndeplinirea obiectivelor de monitorizare, stabilite pe baza atribuțiilor prevăzute de Legea audiovizualului nr. 504/2002 și de Deciziile C.N.A., s-au aplicat **metodologii de monitorizare** specifice:

- *protecția copiilor*
  - *urmarirea programelor informative, de divertisment, de dezbatere, a produțiilor cinematografice și de animație, produțiilor muzicale, publicității;*
  - *selectia, evaluarea, clasificarea și încadrarea situațiilor în care apar încălcări ale prevederilor legale privind protecția copiilor;*
  - *intocmirea rapoartelor de monitorizare.*
- *asigurarea informării corecte și a pluralismului;*
  - *urmarirea programelor informative și de dezbatere;*
  - *selectia, evaluarea, clasificarea și încadrarea situațiilor în care apar încălcări ale prevederilor legale privind informarea corectă a publicului;*
  - *culegerea de date privind difuzarea informațiilor despre formațiunile politice și reprezentanții acestora;*
  - *analiza și sinteza datelor de monitorizare și realizarea statisticilor privind pluralismul politic, referitor la:*
    - *respectarea regulii celor trei partii în exprimarea reprezentanților opoziției parlamentare, ai autorității publice centrale și ai majorității parlamentare în emisiunile de știri;*

- *respectarea conditiilor egale de exprimare pentru reprezentantii puterii si opozitiei invitati in emisiunile de dezbatere;*
  - *intocmirea rapoartelor de monitorizare.*
- *protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine;*
  - *urmarirea programelor informative, de divertisment, de dezbatere, a productiilor cinematografice, publicitatii;*
  - *selectia, evaluarea, clasificarea si incadrarea situatiilor in care apar incalcari ale prevederilor legale privind protectia copiilor;*
  - *intocmirea rapoartelor de monitorizare.*
- *publicitatea, teleshoppingul, sponsorizarea programelor;*
  - *urmarirea tuturor tipurilor de programe*
  - *selectia, evaluarea, clasificarea si incadrarea rezultatelor privind doua criterii:*
    - *calitativ – respectarea conditiilor legale privind continutul publicitatii, a conditiilor de difuzare a teleshoppingului si a conditiilor privind sponsorizarea programelor;*
    - *cantitativ - respectarea conditiilor legale privind frecventa si durata difuzarii publicitatii;*
  - *intocmirea rapoartelor de monitorizare.*
- *folosirea limbii române;*
  - *urmarirea tuturor tipurilor de programe,*
  - *selectia, evaluarea, clasificarea si incadrarea abaterilor de la normele limbii române;*
  - *intocmirea rapoartelor de monitorizare.*
- *alte (responsabilitati culturale, cote opere europene/românesti, drepturi de difuzare – evenimente de importanta majora, sesizari, reclamatii, transcrieri, grila de programe).*

Monitorizarea programelor audiovizuale

In conformitate cu dispozitiile art. 10 (5) din Legea audiovizualului, *Controlul exercitat de Consiliu asupra continutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori si a ofertei de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii se realizeaza, de regula, periodic si ori de câte ori Consiliul considera ca este necesar sau primeste o plângere cu privire la nerespectarea de catre un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare in domeniu sau a obligatiilor inscise in licenta audiovizuala.*

Ca urmare, potrivit resurselor materiale si umane existente, au fost monitorizate, sistematic sau prin sondaj, cu precadere programele difuzate in prime-time de posturile de radio si de televiziune cu audientele cele mai mari sau cele la care s-au primit reclamatii pentru emisiunile difuzate.

1. Posturi de televiziune si de radio monitorizate:

Cu un numar mediu de personal de monitorizare de 15 persoane, au fost monitorizate, sistematic sau prin sondaj, programele difuzate de 40 de posturi de televiziune si de radio:

- **Televiziune – 28 de posturi, dintre care:**
  - *21 posturi centrale (Acasa TV, Animal Planet, Antena 1, B1 TV, Cartoon Network, Discovery, FoxKids, HBO, MTV, National Geographic, National*

TV, OTV, PAX, Prima TV, PRO TV, Realitatea TV, TV K Lumea, TV Sport, TVR1, TVR2, tvRM);

- 7 *posturi locale* (Muntenia TV Giurgiu, TV Fagaras, TV Neptun Constanta, ALPHA Târgoviste, TV ATLAS Focsani, NCN Studio Cluj, TV Europa Nova Cluj);

- **Radio – 12 posturi, dintre care:**

- 11 *posturi centrale* (Radio România Actualitati, Radio Bucuresti, Europa FM, PRO FM, Radio 21, Radio Total, KISS FM, Radiostar, MIX FM, Radio Romantic, National FM) ;
- 1 *post local* (Radio Gold Radauti).

Au fost efectuate un numar de 692 de monitorizari ale programelor audiovizuale, finalizate prin rapoarte prezentate Consiliului: TV - 558 monitorizari si Radio – 134 monitorizari.

Pentru fiecare dintre posturile de televiziune si de radio monitorizate, numarul de monitorizari efectuate in anul 2004 a depins de includerea emisiunilor postului respectiv in obiectivele sistematice de monitorizare si de numarul de abateri de la prevederile legale autosesizate sau reclamate.

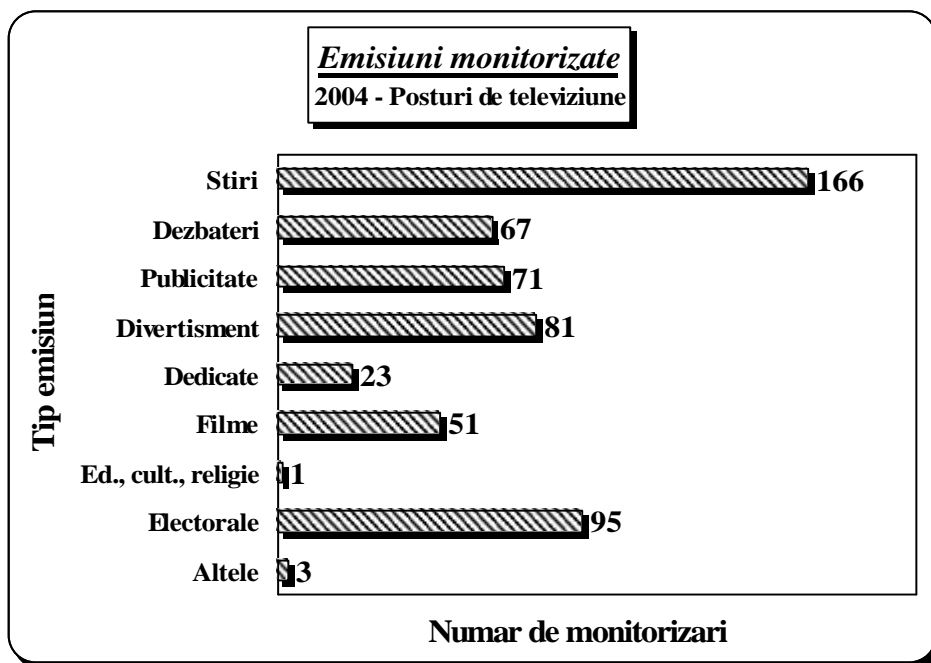
Ca urmare, la **posturile de televiziune** s-au realizat: *Antena 1 – 108 monitorizari, Prima TV - 85 monitorizari, TVR 1 – 64 monitorizari, PRO TV - 59 monitorizari, OTV – 56 monitorizari, National TV – 49 monitorizari, Realitatea TV – 43 monitorizari, B1 TV – 35 monitorizari, TVR 2 – 14 monitorizari, TV K Lumea – 8 monitorizari, MTV România – 6 monitorizari, Acasa TV – 6 monitorizari, Fox Kids – 2 monitorizari, Cartoon Network, TV Sport, PAX, tvRM, HBO, National Geographic, Animal Planet, Discovery – câte o monitorizare, posturi locale – 15 monitorizari.*

Cu respectarea acelorasi criterii, la **posturile de radio** s-au realizat: *Europa FM - 20 monitorizari, Radio 21 – 20 monitorizari, Radio Romania Actualitati – 18 monitorizari, Radio Total – 17 monitorizari, PRO FM – 15 monitorizari, Radio Bucuresti – 15 monitorizari, KISS FM – 14 monitorizari, MIX FM – 5 monitorizari, National FM - 4 monitorizari, Radiostar – 4 monitorizari, Romantic FM – 1 monitorizare, posturi locale – 1 monitorizare.*

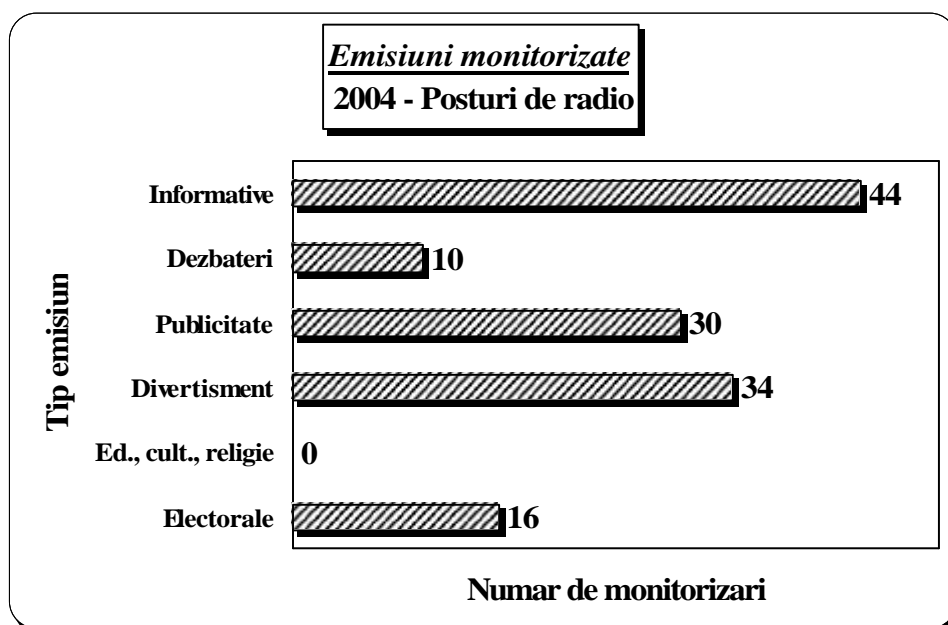
2. Emisiuni monitorizate:

Repartitia monitorizarilor pe tipuri de emisiuni a fost urmatoarea:

➤ **TELEVIZIUNE**

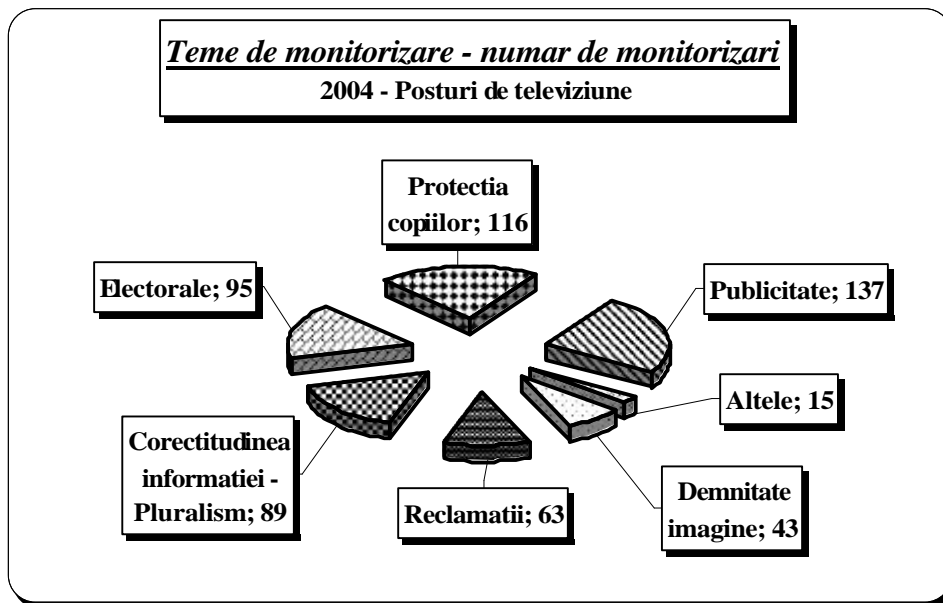
➤ RADIO

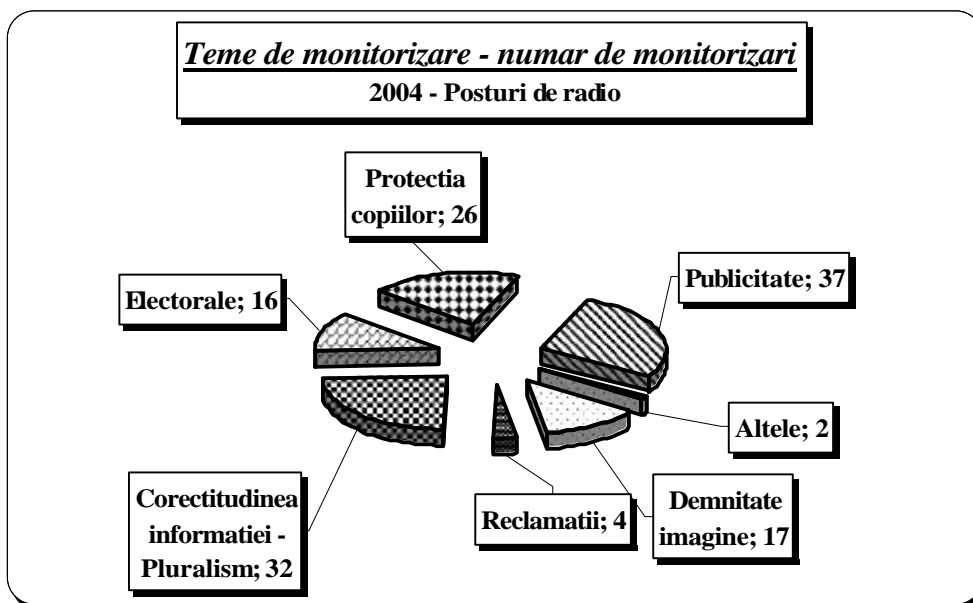
3. Teme de monitorizare:

Repartitia monitorizarilor pe teme a fost urmatoarea:

➤ TELEVIZIUNE

➤ RADIO

Monitorizarea campaniilor electorale desfasurate in anul 2004

Campania electorala pentru alegerile locale

In campania electorala pentru alegerile locale, desfasurata in conformitate cu dispozitiile legii nr. 67/2004, in perioada 07.05 – 20.06.2004, activitatea de monitorizare a urmarit modul in care programele audiovizuale respectata prevederile legale.

Au fost monitorizate, zilnic, programele difuzate de:

- **9 posturi de televiziune** (Antena 1, B1 TV, National TV, OTV, Prima TV, PRO TV, Realitatea TV, TVR1, TVR 2);
- **11 posturi de radio** (Radio România Actualitati, Radio Bucuresti, Delta FM, Europa FM, PRO FM, Radio 21, Radio TOTAL, KISS FM, Radiostar, MIX FM, National FM).

Directia Monitorizare a realizat 122 monitorizari, raportând:

- a) in mod operativ, zilnic, incalcarile dispozitiilor legale constatate ca urmare a monitorizarii programelor de televiziune si de radio;
- b) saptamânal, sintezele privind duratele si ponderile prezentelor formatiunilor politice in emisiunile destinate campaniei electorale de la posturile de televiziune si de radio.

Campania electorala pentru alegerile generale

In campania electorala pentru alegerile locale, desfasurata in conformitate cu dispozitiile legilor nr. 370/2004 pentru alegerea Presedintelui României si nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputatilor si a Senatului, in perioada 28.10-12.12.2004, activitatea de monitorizare a urmarit modul in care programele audiovizuale respectata prevederile legale.

Au fost monitorizate, zilnic, programele difuzate de:

- **9 posturi de televiziune** (Antena 1, B1 TV, National TV, OTV, Prima TV, PRO TV, Realitatea TV, TVR1, TVR 2);
- **10 posturi de radio** (Radio România Actualitati, Radio Bucuresti, Europa FM, PRO FM, Radio 21, Radio TOTAL, KISS FM, Radiostar, MIX FM, National FM).

Directia Monitorizare a realizat 106 monitorizari, raportând:

- a) in mod operativ, zilnic, incalcarile dispozitiilor legale constatate ca urmare a monitorizarii programelor de televiziune si de radio;
- b) saptamânal, sintezele privind duratele si ponderile prezentelor formatiunilor politice in emisiunile destinate campaniei electorale de la posturile de televiziune si de radio.

Concluzii generale:

2. Au fost monitorizate, cu precadere, programele difuzate de posturile cu cea mai mare audienta, in special in prime time: (Antena 1 – 108 monitorizari, Prima TV – 85, TVR 1 – 64, PRO TV – 59, OTV – 56, National TV – 49, Realitatea TV – 43, Radio 21 – 20, Europa FM – 20, Radio România Actualitati – 18, Radio Total – 17, PRO FM – 15 s.a.m.d.);

3. Emisiunile cel mai intens monitorizate au fost cele de *stiri* (televiziune - 166 de monitorizari, radio – 44) *divertiment* (televiziune – 81 de monitorizari, radio – 34), *publicitate* (televiziune – 71 de monitorizari, radio – 30) si *dezbateri* (televiziune – 67 de monitorizari, radio – 10);

4. Temele de monitorizare abordate cel mai des au fost *publicitatea* (televiziune – 137 de monitorizari, radio – 37), *protectia copiilor* (televiziune – 116 de monitorizari, radio – 26), *asigurarea informarii corecte si a pluralismului* (televiziune – 89 de monitorizari, radio – 32), *protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine* (televiziune – 43 de monitorizari, radio – 17);

5. Analiza sesizarilor si reclamatilor primite de institutie, referitoare la continutul programelor audiovizuale: au fost analizate un numar de 63 de reclamatii referitoare la emisiuni de televiziune si 4 reclamatii privind emisiuni de radio, intocmindu-se rapoarte de monitorizare pe baza carora sesizarile au fost rezolvate.

6. Pe baza rapoartelor de monitorizare întocmite și a înregistrărilor emisiunilor, Consiliul National al Audiovizualului, a deliberat și a adoptat următoarele tipuri de măsuri:

- *întâlniri cu reprezentanții posturilor*, în cadrul cărora au fost dezbătute problemele ridicate de constatarea unor abateri de la normele audiovizuale;
- *emiterea de comunicate* în care a fost precizată poziția Consiliului National al Audiovizualului în probleme majore din domeniul audiovizualului;
- *emiterea de recomandări*;
- *atenționarea scrisă* a titularului de licență asupra abaterilor constatate;
- *somarea* titularului de licență;
- *amendarea* titularului de licență.

Controlul în teritoriu

Serviciul Inspectie, parte componentă a Direcției Licențe Control, are în componență corpul inspectorilor teritoriale și Biroul Reclamații și Sinteză. Activitatea desfășurată în cursul acestui an, s-a bazat în principal pe verificarea: conținutului programelor audiovizuale, a respectării grilelor de programe, a ofertei de servicii de programe retransmise, a respectării datelor din decizia de autorizare audiovizuală, a aducerii la îndeplinire a somațiilor de intrare în legalitate adresate de Consiliu radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii, a altor obiective stabilite de Consiliu în baza unui mandat special dat de acesta.

Serviciul Inspectie și-a desfășurat activitatea în această perioadă având în componență sa **31** salariați, dintre care **28** cu atribuții de inspector și **3** cu atribuții de referenți.

Biroul Reclamații și Sinteză și-a desfășurat activitatea în această perioadă având în componență sa **6** salariați.

Inspectorii își desfășoară activitatea în București, Iași, Cluj, Brașov, Sibiu, Timișoara, Constanța, Craiova, Deva, Galați, Rm. Vâlcea, Tg. Mureș, Pitești, Suceava, Baia Mare, Bistrița, Focșani, Miercurea Ciuc, Arad, Alba Iulia, Oradea, Târgoviște, Buzău și Caras-Severin, **4** dintre aceștia beneficiind de sedii proprietate a C.N.A. (în decursul anului 2004 s-a reușit achiziționarea a încă 2 sedii proprietate a C.N.A., la Pitești și Focșani).

Fiecarui inspector îi revin între 1 și 3 județe, ceea ce în medie reprezintă **1,35** județe, cu aproximativ **151** licențe audiovizuale.

În anul **2004**, s-au efectuat un număr de **1462** inspecții și verificări la stațiile de radio, televiziune și de CATV, dintre care **72** la radio, **77** la televiziune, **1135** la CATV și **178** la TV-C, (*Anexa 1*), determinate de reclamații, hotărâri ale Consiliului, verificări în vederea emiterii deciziilor de autorizare, verificări privind respectarea sancțiunilor date de C.N.A. s.a.

Inspecțiile la fața locului au fost orientate în principal pe respectarea Legii Audiovizualului nr.504/2002, a deciziilor, instrucțiunilor și recomandărilor Consiliului, îndrumarea titularilor de licență în vederea cunoașterii și respectării legii și a obligațiilor ce le revin față de C.N.A. (deciziile C.N.A. privind: asigurarea informației corecte și a pluralismului, protecția minorilor, dreptul la replică sau rectificarea, protecția demnității umane, publicitatea sponsorizarea și teleshoppingul, actualizarea și respectarea grilei de program aprobate, s.a.).

De asemenea au fost efectuate un număr de **1627** monitorizări (*Anexa 2*), care au vizat posturile de radio-**694**, televiziune-**649** și TV-C-**284** din teritoriu, ele fiind de regulă conform planificării, tematice, la cererea Consiliului, s.a.

Monitorizarile efectuate au totalizat un număr de **32987** ore, dintre care la radio-**15659** ore, la tv-**10339** ore și la TV-C-**6989** ore. (*Anexa 3*).

Principala atributie a inspectorilor teritorialii din cadrul Consiliului National al Audiovizualului a fost aceea de a verifica legalitatea continutului programelor audiovizuale.

Inspectorii teritorialii au informat cu operativitate titularii de licenta si au prelucrat acestora noile decizii, instructiuni si recomandari ale C.N.A., imediat dupa intrarea in vigoare a acestora, solicitând totodata respectarea prevederilor legale in domeniu.

Constatarile rezultate in urma activitatilor de monitorizare si control, sunt consemnate in rapoarte de monitorizare sau de constatare, care sunt trimise prin posta electronica (e-mail) catre sediul central la Serviciul Inspectie, care la rândul sau intocmeste rapoarte si sinteze pe care le prezinta Consiliului spre analiza.

In decursul anului 2004, la Biroul Reclamatii si Sinteze s-au primit un numar de **773** de reclamatii din care: **412** scrise si **361** reclamatii telefonice (**201** dintre reclamatii au fost ale unor persoane care au refuzat sa-si decline identitatea). Majoritatea reclamatiiilor s-au referit la calitatea necorespunzatoare a serviciilor oferite de unii operatori de televiziune prin cablu, la dreptul la replica, la difuzarea spoturilor publicitare, la concursurile telefonice cu apeluri taxabile, la programele retransmise (in plus sau in minus) in retelele CATV, la costul abonamentului CATV, la calitatea semnalului audiovizual si la existenta unor posturi de radio pirat.

Reclamatiiile au fost rezolvate, in unele cazuri prin attentionarea titularilor de licenta, sau, functie de natura reclamatiei, a fost informata Agentia Nationala pentru Protectia Consumatorului, Inspectoratul General al Comunicatiilor si Tehnologia Informatiei, Agentia Nationala pentru Reglementari in Comunicatii, Consiliul Concurentei, Ministerul Comunicatiilor si Tehnologiei Informatiei, etc.

Din cele **773** reclamatii inregistrate la Biroul Reclamatii si Sinteze, au fost **179** de reclamatii in timpul campaniei electorale pentru alegerea autoritatilor administratiei publice locale din iunie 2004 si **85** pentru alegerile prezidentiale si parlamentare din noiembrie-decembrie 2004. (*Anexa 4*).

Anul 2004, fiind an electoral, a marcat desfasurarea unei activitati de monitorizare si control suplimentare in perioada campaniei electorale, astfel incat pluralismul surselor si corecta informare a publicului sa se desfasoare conform cadrului legal.

In ceea ce priveste intreruperea emisiei programelor difuzate pe cale radioelectrica, terestra sau prin satelit, s-a primit un numar de **39** de adrese dintre care **21** la radio si **18** la televiziune (*Anexa 5*).

Printre principalele obiective ale controalelor efectuate de inspectorii in teritoriu, se remarca:

- respectarea avizului de retransmisie/grila de program aprobata;
- prezenta contractelor/acordurilor si valabilitatea lor;
- pastrarea inregistrarilor programelor emise in timp real;
- prezenta registrului de programe;
- detinerea documentelor care autorizeaza functionarea: caiet de sarcini, decizie de autorizare, avize de retransmisie, contracte pentru programe, s.a.;
- calitatea tehnica a programelor;
- calitatea editoriala a emisiunilor;
- modificarile in situatia juridica;
- exploatarea licentelor de catre alte persoane fizice sau juridice decat cele indreptatite;
- aducerea la indeplinire a somatiilor de intrare in legalitate adresate de Consiliu radiodifuzorilor si distribuitorilor de servicii.

In luna octombrie 2004, a fost incheiata o conventie de colaborare intre C.N.A. si I.G.C.T.I., pentru organizarea de actiuni comune in cazurile care reclama sprijin reciproc. Drept urmare, au fost organizate câteva actiuni in citeva cazuri care au reclamat sprijin

reciproc, având ca obiectiv principal identificarea, localizarea și sancționarea persoanelor fizice sau juridice pentru nerespectarea legislației în vigoare, din domeniul comunicațiilor electronice, telecomunicațiilor și al reglementărilor cu privire la protecția radioelectrică.

Prin activitatea de monitorizare în teritoriu s-a controlat:

- respectarea asigurării informării corecte și a pluralismului (regula celor trei părți);
- respectarea reglementărilor audiovizuale privind alegerea autorităților administrației publice locale;
- respectarea reglementărilor audiovizuale privind alegerea președintelui României, a Camerei Deputaților și a Senatului;
- respectarea timpilor și a duratei emisiilor, așa cum sunt prevăzute în decizia de autorizare;
- încadrarea în procente rezervate programelor înscrise în caietul de sarcini și aprobate de Consiliu;
- respectarea drepturilor persoanei la "propria imagine", la rectificarea, dreptul la replica;
- calitatea limbii române utilizate în producțiile audiovizuale realizate sau transmise;
- respectarea prevederilor privind publicitatea, teleshoppingul și sponsorizarea în audiovizual (continut și timp alocat);
- respectarea legislației privind protecția minorilor, în special în cadrul programelor care pot conține vulgarități și violență nejustificată; utilizarea semnalelor acustice și grafice de avertizare cu privire la conținutul difuzat;
- respectarea demnității persoanei prin nediscriminarea pe motive de vârstă, rasă, etnie, sex, orientare sexuală, religie, naționalitate.

Câteva dintre situațiile întâlnite în teritoriu, sunt:

- nerespectarea avizului de retransmisie și al autorizației tehnice de funcționare la operatorii CATV;
- nerespectarea grilei de program;
- lipsa avizului de retransmisie;
- nerespectarea normelor de difuzare a publicității;
- nu toate societățile CATV au solicitat și obținut avizul de retransmisie;
- lipsa verificărilor pe teren a dus la necunoașterea unor operatori CATV care funcționează, în diverse localități, fără documente legale;

Situații deosebite remarcate în efectuarea controalelor și monitorizărilor:

- SC CLAS MEDIA SRL/National FM/Baia Mare, în urma unui incendiu produs în data de 12.02.2004, studioul postului de radio National FM Baia Mare a fost distrus în proporție de 80%. Postul a primit aprobarea C.N.A. pentru întreruperea emisiilor timp de 45 de zile;
- SC MIRA SAT SRL/CATV/Botiza/Satu Mare, în luna martie 2004, pentru nerespectarea avizului de retransmisie societatea a primit amendă de 50 de milioane de lei;
- SC RADIO UNU SATU MARE SRL/Radio Unu/Satu Mare, în luna iunie 2004, societatea a primit somată publică și amendă de 25 de milioane de lei pentru nerespectarea Deciziei C.N.A. nr.234/2003;
- SC RTV CBN SRL/Club TV/Baia Mare, în luna octombrie 2004, C.N.A. a atenționat postul să înceteze polemica desfășurată pe banda croll cu posturile concurente;
- SC ROM VIDEO LINE SRL/Mateias,Dopca/Brasov, a primit amendă de 50.000.000 lei pentru retransmisia de servicii de programe fără aviz de retransmisie;
- SC CONY SAT SA/Jibert, Lovnic/Brasov, amendă pentru retransmisia de servicii de programe fără aviz de retransmisie;

- SC OPTICROM SRL/Cluj, se transmite serviciul "videotext" fara a detine licenta audiovizuala de tip TV-C (anunturi locale) aproximativ 6 ore/saptamâna in 9 localitati;
- UNIVERSITATEA MARITIMA CONSTANTA /TV UMC/ Constanta, in data de 17.02.2004 Consiliul a constatat ca licenta a expirat, titularul nesolicitând prelungirea licentei si a hotarât sa se trimita adresa societatii sa inceteze emisia si adresa de instiintare la M.C.T.I.;
- SC TELECAB LINE S.R.L./ INFO TELECAB/ Harsova, amenda 50.000.000 lei in data de 31.05.2004, pentru difuzarea de servicii de programe fara a detine aviz de retransmisie;
- SC SOTI CABLE NEPTUN S.R.L. /TV NEPTUN/Constanta, amenda 50.000.000 lei in data de 09.11.2004, in emisiunea "Rondul electoral", difuzata in ziua de 05.11.2004, atitudinea moderatorului fiind in totala contradictie cu atributiile si rolul exercitarii profesiei sale, acesta dând dovada de lipsa de imparțialitate si obiectivitate, precum si de incitare a publicului telespectator pe considerente de orientare sexuala, provocându-l pe invitatul sau la discutii pe alte teme decât cea a emisiunii;
- SC DRAGOLIV SERVICE SRL/Canal M/Sascut/Bacau, nu a pus la dispozitia inspectorului teritorial toate inregistrarile martor solicitate;
- SC RCS SA/RCS/Sibiu, a retransmis programele "Motors" si "Spice Platinum" fara ca acestea sa fie cuprinse in cadrul grilei de programe retransmise aprobata de C.N.A la data de 09.10.2003, societatea fiind sanctionata cu amenda – 50.000.000 lei;
- SC Cargo Sped SRL/TV9/Sibiu, a incalcat prevederile art. 62 aliniatul (1) din Legea nr.67/2004 pentru alegerea autoritatilor administratiei publice locale, societatea fiind sanctionata cu amenda in valoare de 25.000.000 lei;
- SC GLOBAL VIDEO MEDIA SRL/Alpha TV/Targoviste, in campania electorala pentru alegerile locale, societatea a fost sanctionata cu amenda in valoare de 25.000.000 lei;
- SC CCA INTACT SA/Antena 1 Targoviste, in campania electorala pentru alegerile locale, a fost sanctionata cu amenda in valoare de 25.000.000 lei.

Pentru buna utilizare si functionare a noilor statii de captura si monitorizare Radio-TV din dotarea inspectorilor teritoriali, realizate prin proiectul PHARE RO 0107.02, in zilele de 01.04.2004, 02.04.2004, 21.06.2004, 23.06.2004, au fost organizate cursuri de pregatire in utilizarea soft-ului specializat elaborat pentru activitatea de monitorizare.

Pregatirea profesionala a fost asigurata de expertii de la Tedral Soluciones, din Spania, firma care configureaza programul dedicat pentru utilizatorii din C.N.A.

In perioada 22-24 aprilie 2004, a avut loc la Sinaia intrunirea extraordinara a inspectorilor C.N.A., in cadrul proiectului de adoptare si implementare a acquis-ului comunitar in domeniul audiovizualului.

Pe parcursul desfasurarii lucrarilor care a cuprins patru sesiuni de lucru, inspectorii teritoriali au fost instruiti asupra activitatilor de monitorizare si control.

Trainingul a fost asigurat de catre un reprezentant al Consiliului Superior al Audiovizualului din Franta, care a prezentat politicile si practicile din Europa de Vest ce privesc activitatile de monitorizare si control, precum si tendinte din audiovizualul vest-european.

Pentru asigurarea unui schimb informational bidirectional si rapid, intre sediul central al C.N.A. si sediile consilierilor din teritoriu, exista o retea de informatizare, cu ramificatii in 23 centre zonale din tara.

Inspectorii teritoriali dispun din luna iunie 2004 de statii de captura si analiza radio-tv performante care permit printre altele, inregistrarea simultana a 4 posturi radio/tv pe hard disk si ulterior copierea lor pe suport DVD, monitorizarea programelor de radio si de televiziune, si transmisia comprimata prin E-mail, a scurte secvente incriminante, spre server-ul central al C.N.A., in vederea prezentarii si analizei Consiliului. Aceasta transmisie permite prezentarea rapida a informatiilor din teritoriu simultan, catre membrii Consiliului si compartimentele

tehnice din C.N.A., astfel creându-se cadrul necesar pentru luarea unor decizii eficiente cu aplicabilitate imediata.

Comunicarea si relatiile publice

Comunicarea cu titularii de licenta audiovizuala

Principali actori ai spatiului mediatic si parteneri de dialog ai comunicarii cu C.N.A., posturile de radio si televiziune, au fost invitate de C.N.A. in anul 2004 pentru discutii si consultari ce au vizat urmatoarele teme majore:

- respectarea dispozitiilor legale privind continutul filmelor si emisiunilor in functie de ora de difuzare
- directorii de programe ai posturilor de televiziune au fost consultati in legatura cu chestiunea includerii publicitatii electorale in cele 12 minute de publicitate permise /ora si in problema cumpararii timpilor de antena pe baza de contract in campania electorala
- respectarea procentului de opere audiovizuale românesti, conform Directivei, "Televiziunea fara Frontiere"
- directorii departamentelor de stiri de la principalele posturi de televiziune au participat la discutii privind reflectarea in programele informative a problemelor de fond ale informarii populatiei
- oferirea de informatii de interes public
- modificarea Deciziei privind informarea corecta a publicului, in sensul adoptarii principiului francez, prin care doua treimi din timp in programele de stiri sunt alocate reprezentantilor puterii si o treime celor ai opozitiei
- respectarea dispozitiilor care interzic sponsorizarea programelor de stiri,

- discutarea inlocuirii reclamelor la alcool cu reclame la alte produse, in timpul televiziunii competitivilor sportive
- discutarea situatiei proprietatii in mass media si impactul acesteia asupra independentei si pluralismului surselor de informare – solicitarea C.N.A. ca pâna in data de 15 iulie societatile de radio si televiziune sa trimita situatia actionariatului, aceasta situatie fiind introdusa pe site-ul C.N.A.
- respectarea dispozitiilor privind publicitatea si teleshopping-ul pentru diverse produse medicamentoase neatestate de Ministerul Sanatatii precum si pentru echipamente a caror utilizare este periculoasa in cazul persoanelor sub 18 ani.

In anul 2004, Consiliul a acordat o atentie deosebita si posturilor de televiziune ce transmit programe licentiate in Statele Membre ale Uniunii Europene si care au fost autorizate spre retransmisie in Romania de C.N.A. Astfel, canalele de televiziune National Geographic, Animal Planet si Discovery nu au respectat dispozitiile Directivei "Televiziunea fara Frontiere" in privinta publicitatii si a spoturilor de promovare. C.N.A. s-a adresat OFCOM atât in legatura cu aceste probleme in legatura cu canalele susmentionate cat si in legatura cu continutul violent al programelor pentru copii difuzate de canalul Fox Kids, pentru care C.N.A. a primit reclamatii atât din partea parintilor cât si a copiilor.

In cadrul discutiilor cu reprezentantii canalului HBO, Consiliul a solicitat ca productiile cinematografice difuzate sa respecte durata de avertizare si indrarea pe grupe de varsta conform Deciziei C.N.A. pentru protectia copiilor.

Anul 2004 a insemnat aprobarea de catre C.N.A si difuzarea in programele de radio si televiziune a 47 de campanii sociale, ce au promovat anunturi de interes public.

Astfel, cele mai multe au vizat aspecte legate de sanatatea cetatenilor, de siguranta acestora dar si libertatea de expresie sau apeluri la solidaritate civica pentru salvarea unor obiective istorice si sau turistice aflate in pericol.

C.N.A. a deschis larg canalele de comunicare atât cu profesionistii din mass media, cu ONG-urile specializate in problema libertatii de expresie dar si cu toate categoriile de consumatori de media, care s-au adresat C.N.A si care au abordat in cea mai mare parte probleme legate de calitatea programelor, de respectarea demnitatii umane si a dreptului la propria imagine, a respectarii normelor privind protectia minorilor in cadrul serviciilor de programe audiovizuale.

Comunicarea cu mass media

Gradul de vizibilitate a activitatii Consiliului in presa s-a mentinut la un nivel ridicat, confirmându-se astfel tendinta constatata deja in cursul anului 2003. Aceasta tendinta a fost rezultatul intensificarii si dinamizarii procesului de comunicare cu reprezentantii mass media.

Serviciul Comunicare si Relatii Publice a urmarit atât modul in care a fost reflectata activitatea CNA, cât si stirile si comentariile referitoare la domeniul audiovizual, realizând zilnic o revista a presei bazata pe monitorizarea a peste 10 cotidiene, 8 publicatii saptamânale, precum si a site-urilor web relevante.

Promovarea mediatica desfasurata de Serviciul Comunicare si Relatii Publice a avut urmatoarele obiective principale:

- informarea tuturor celor interesati in legatura cu deciziile si actiunile CNA
- o buna informare a publicului in privinta rolului si a atributiilor Consiliului, asa cum decurg acestea din Legea audiovizualului nr. 504/2002, modificata si completata prin Legea nr. 402/2003
- cresterea gradului de constientizare si mobilizarea reprezentantilor societatii civile in legatura cu problemele sensibile din domeniul audiovizual (violenta, vulgaritatea in exces, degradarea limbii române).

CNA a organizat, cu periodicitate lunara, conferinte de presa in care au fost prezentate rezultate ale monitorizarilor efectuate, proiectele propuse spre dezbatere si deciziile de reglementare adoptate, studiile si cercetarile comandate de Consiliu, alte aspecte de interes public legate de activitatea sa. Au fost transmise catre mass media peste 150 de comunicate si informari.

In paralel cu informatiile difuzate catre mass media, in functie de continut, comunicariile au fost transmise si catre organizatii ale societatii civile, principalele partide politice, alte institutii si organizatii potential interesate.

Cresterea interesului pentru activitatea CNA s-a reflectat si in numarul mare de mesaje – solicitari de informatii, dar si sugestii si sesizari – adresate Consiliului atât de jurnalisti, de reprezentanti ai societatii civile, cât si de cetateni – carora li s-a raspuns in spiritul transparentei si in conformitate cu prevederile legale privind accesul la informatiile publice.

De notat ca, desi masurile adoptate de CNA nu au stârnit intotdeauna exclusiv comentarii pozitive, nu s-au inregistrat, din partea jurnalistilor, semnale de nemulțumire sau acuzații privind o eventuala lipsa de transparenta a CNA. In ziarul **Adevarul** din data de 3 noiembrie 2004, sub semnatura Cristinei Modreanu, activitatea CNA – inclusiv aceea de transmitere a informatiilor – era apreciata dupa cum urmeaza: "La CNA exista deja o echipa care lucreaza bine, da dovada de rapiditate de reactie si respecta regulile de comunicare. (...) Transparenta de care da dovada acest organism, responsabil cu sanatatea audiovizualului de la noi, incapatânarea cu care respecta toate etapele legale atunci când e vorba despre sanctionarea celor ce nu joaca tocmai corect in terenul din ce in ce mai aglomerat (...) sunt, cred, motive serioase de admiratie."

Participarea CNA la reuniunile platformei autoritatilor de reglementare din domeniul audiovizual

Scurta prezentare a Platformei europene a autoritatilor de reglementare

Platforma europeana a autoritatilor de reglementare (numita in continuare EPRA) a fost creata in aprilie in 1995 la Malta.

Consiliul National al Audiovizualului a devenit membru al Platformei in anul 2000.

Obiectivele EPRA

EPRA este o platforma independenta a autoritatilor de reglementare a carei prima functie este sa se constituie intr-un forum de discutii informale si schimb de vederi intre autoritatile de reglementare din domeniul mass-media, o retea de schimb de informatii privind problemele comune legate de reglementarea si reglarea mijloacelor de comunicare la scara europeana si nationala, un spatiu de discutare a solutiilor practice la problemele juridice privind interpretarea si aplicarea reglementarilor din mass-media.

Atributiile EPRA exclud realizarea de declaratii comune si urmarirea obiectivelor nationale.

Membri

Membrii EPRA sunt alesi din rândul autoritatilor de reglementare ce detin cel puțin una dintre următoarele functii:

putere de licentiere a serviciilor radio si/sau de televiziune

putere de a emite norme

functie de monitorizare a programelor (TV si/sau radio)

putere de sanctionare

putere quasi-jurisdictionala

Maximum trei autoritati din fiecare tara pot fi membre EPRA in orice moment. Autoritatea nationala de reglementare precum si cele care, in cadrul unei tari, reprezinta o comunitate autonoma cu propriul sau limbaj vor avea prioritate.

Membrii sunt obligati la plata unei cotizatii anuale, ce trebuie varsata in contul EPRA inainte de data de 31 decembrie a fiecarui an pentru perioada unui exercitiu bugetar ce incepe la 1 ianuarie al anului urmator. Suma cotizatiei este stabilita anual in avans pe baza simplei majoritati a membrilor, la reuniunea de toamna a EPRA. Aderarea la EPRA permite participarea de reprezentanti ai membrilor la reuniunile sale anuale. Orice membru poate parasii EPRA printr-o scrisoare de demisie.

Comitetul executiv al EPRA

Comitetul executiv este ales de membri cu ocazia sesiunii plene a unei reuniuni a EPRA pentru o perioada de doi ani si este format dintr-un Presedinte si maximum patru Vicepresedinti. Unul dintre Vicepresedinti poate fi numit prim Vicepresedinte de catre Comitetul Executiv.

Nominalizarile in Comitetul Executiv vor fi facute in scris, in ultima luna ce precede reuniunea EPRA. Pentru a fi eligibil, un candidat va fi nominalizat de 2 membri diferiti si trebuie sa accepte in scris aceasta nominalizare inainte de reuniune. Nominalizarile vor specifica functia persoanelor propuse. O singura persoana poate fi propusa pentru mai mult de o functie. Numele candidatilor va fi comunicat membrilor EPRA inainte de intrunire.

Presedintele conduce reuniunile si reprezinta EPRA in relatiile sale externe. De asemenea, el/ea este raspunzator/raspunzatoare pentru ordinea de zi si procesele verbale ale reuniunilor.

Vicepresedintii il sprijina pe Presedinte in obligatiile sale. In cazul absentei sau indisponibilitatii temporare a Presedintelui, acesta este inlocuit in functie de catre prim Vicepresedinte.

In cazul indisponibilitatii permanente a Presedintelui, prim Vicepresedintele il inlocuieste pentru restul mandatului sau.

Observatori/participanti acceptati

Comitetul executiv poate invita la o reuniune EPRA reprezentanti ai guvernelor sau autoritatilor de reglementare ce nu sunt membri, daca participarea acestora este considerata utila pentru reuniune sau pentru a le permite sa-si formeze o parere generala despre activitatea EPRA in vederea unei viitoare aderari.

Comitetul executiv poate, de asemenea, sa invite si alti participanti decât autoritatile de reglementare pentru o interventie.

Comisia Europeana si Consiliul Europei pot sa trimita fiecare observatori la reuniunile EPRA.

Dreptul de vot si dreptul de a fi ales

Fiecare membru dispune de un vot. Presedintele si Vicepresedintii sunt membri sau functionari ai autoritatilor lor de reglementare.

Votul este secret si se exprimă in scris, daca un membru cere acest lucru. Indiferent de situatie, votul pentru Comitet este secret. Alegerea Presedintelui si a Vicepresedintilor se desfasoara intr-o alta runda de votare. Deciziile sunt luate de majoritatea simpla a tuturor membrilor votanti. Daca votul pentru alegerea Presedintelui sau a Vicepresedintelui nu este clar, candidatii sunt departajati prin tragere la sorti. Daca votul pentru orice alta problema nu este clar, Presedintele are votul hotarator.

Desfasurarea reuniunilor EPRA

Membrii EPRA se reunesc, in general, de doua ori pe an. Prima reuniune se desfasoara primavara, iar a doua toamna. Reuniunile au loc pe baza invitatiei unui membru.

Reuniunile constau in sesiuni plenare si grupuri de lucru.

Secretariatul EPRA

EPRA dispune de sprijinul unui Secretariat, care este gazduit de o institutie implicata in realizarea de studii mass media sau, in mod exceptional de un membru al EPRA. Organizatia gazda garanteaza independenta Secretariatului EPRA.

Organizatia gazda este aleasa de Adunarea planara a EPRA, ca urmare a unei propuneri a Comitetului Executiv. Comitetul este responsabil in privinta acordurilor de ordin organizational si financiar incheiate cu organizatia gazda aleasa.

Functiile Secretariatului sunt: sa organizeze reuniunile, ceea ce implica invitatiile oficiale pentru reuniuni, contactul cu oratorii, pregatirea ordinii de zi, a formularului de inregistrare, a documentelor de lucru, a darilor de seama si a comunicatelor de presa ale reuniunilor,

sa faciliteze schimbul de informatii intre membri, in special prin intermediul sitet-ului EPRA de pe Internet, sa mentina un centru de documentare privind reglementare a mijloacelor de comunicare in Europa.

Bugetul

O data pe an si cel mai târziu cu patru saptamâni inainte de data fixata pentru reuniunea de toamna a EPRA, secretariatul prezinta o lista detaliata a cheltuielilor sale pentru exercitiul ce se incheie pe data de 31 decembrie precedent.

In cazul unui excedent, membrii hotarasc prioritatea utilizarii sale.

Daca bugetul nu acopera cheltuielile Secretariatului, membrii hotarasc masurile corespunzatoare ce trebuie luate, inclusiv cresterea cotizatiei anuale.

Comitetul executiv examineaza bugetul Secretariatului o data pe an. In acest scop, Secretariatul ofera rapoarte ale auditorilor independenti.

Caracterul confidential al documentelor

Minutele întâlnirilor EPRA nu sunt publice. Secretariatul, cu consimțământul Președintelui, poate da publicității comunicate de presa, care să cuprindă informații de bază privind conținutul întrunirilor.

Atât documentele de lucru cât și celelalte documente ale EPRA sunt publice, dacă Secretariatul a obținut consimțământul autorilor.

Limbile de lucru

Limbile de lucru sunt engleza și franceza. Totuși, din motive de ordin practic, unele documente de lucru pot fi, după cum consideră Secretariatul, exclusiv în engleza.

A XIX-a reuniune EPRA

STOCKHOLM , 3-4 iunie 2004

Cea de-a XIX-a reuniune EPRA, ce s-a desfășurat la Stockholm în perioada 3-4 iunie 2004, a fost găzduită de Comisia Suedeză de Radiodifuziune și de Autoritatea Suedeză pentru Radio și Televiziune.

Sesiunea plenară a acestei reuniuni a fost dedicată delimitărilor între problematica vieții intime și cea a interesului public. Vorbitoarii au remarcat diversitatea de abordare a subiectului susmenționat atât din punct de vedere legislativ, cât și din punct de vedere al codurilor etice de practică. Pentru o mai bună înțelegere a abordării acestei tematici au fost oferite exemple.

Astfel, problema alcoolismului este abordată diferit din punct de vedere a subiecților implicați. Nu se consideră a fi de interes public informația referitoare la problemele dependentei de consumul de alcool cu care se confruntă o persoană oarecare. Dacă acea persoană a consumat alcool în timpul exercitării profesiei de șofer de autobuz sau de membru al unui echipaj ce pilotează un avion, atunci informația este de interes public dar nu se justifică nominalizarea persoanei în cauză. Cu totul altă este situația în cazul în care este vorba despre liderul unui partid politic sau de un membru al Parlamentului. În acest ultim caz este vorba despre persoane publice, iar supunerea acestora criticilor opiniei publice se justifică, cu atât mai mult cu cât există situații în care starea de ebrietate a acestor demnitari poate pune în pericol siguranța națională prin dezvăluirea unor informații clasificate. În cazul sinuciderilor, problemele legate de servirea interesului public și cele privind viața intimă cunosc abordări diferite: în unele țări europene, de exemplu Marea Britanie, mass media sunt adesea criticate pentru că acordă spații prea ample sinuciderilor. În multe alte țări, mass media relatează în mod curent despre cazuri de sinucideri în rândul cetățenilor obișnuiți.

Pe de altă parte, dacă un politician de marcă, sau un artist binecunoscut ori un mare industrial se sinucide, respectiva știre este de interes public. În aceeași categorie de subiecte ce pot suscita interesul public, se află divorțurile, viața intimă și averile demnitarilor.

Cele două ateliere de lucru s-au axat asupra următoarelor teme majore:
Protecția minorilor: exemple și motive curente de îngrijorare reglementări din domeniul radio:
localismul, licențele, digitalizarea.

La atelierul de lucru privind protectia minorilor, delegatia C.N.A. a participat alaturi de cea din Germania si din Franta cu exemple concrete. Scopul declarat al atelierului de lucru din data de 3 iunie 2004 a fost legat de abordarea de ordin pragmatic a protectiei minorilor in programele audiovizuale si identificarea catorva probleme care ar putea constitui baza de discutii dintre participanti. Doamna Gabriela Stoica a subliniat faptul ca toate exemplele prezentate au fost selectate din programe difuzate pe cale terestra. Acestea contineau scene ale unor crime sau acte de violenta socante , cum ar fi imagini ale corpului unui barbat care se sinucisese, imagini ale unor copii ucisi, precum si scene ale corpului unui barbat mâncat de câini. Au fost de asemenea, prezentate la ore de maxima audienta scene de sex din emisiunea, "Big Brother". O alta abatere sanctionata de C.N.A. a constituit-o prezentarea de interviuri cu minori violati sau care au fost victime ale unor agresiuni; de asemenea materialele prezentate de CNA au inclus si un videoclip al unui grup hip-hop ce incuraja consumul de droguri. Toate aceste exemple s-au constituit in baza de aplicare a unor sanctiuni de catre C.N.A.

Exemplele selectate de C.N.A. au ilustrat modul in care sunt sanctionate abaterile de la dispozitiile legislatiei in vigoare, atunci când minorii sunt public sau sunt subiect de dezbatere al programelor de radio se televiziune. Reprezentantii DLM din Germania au oferit exemple legate de formatul asa numitelor cazuri extreme.

Delegatia Consiliului Superior al Audiovizualului din Franta a prezentat 4 tipuri de probleme legate de protectia minorilor:

- incadrarea eronata a programelor de fictiune
- promovarea unui comportament periculos in programele de divertisment
- trivializarea sexului si pornografiei in programele difuzate in cursul zilei
- problema protectiei minorilor in cadrul buletinelor informative si a emisiunilor de stiri.

A XX-a reuniune EPRA, ISTAMBUL , 13 – 15 octombrie 2004

Gazda celei de-a XX-a reuniuni EPRA, organizate in din perioada 13 – 15 OCTOMBRIE 2004 la ISTAMBUL a fost Consiliul Suprem de Radio si Televiziune din Turcia.

Prima sesiune plenara s-a axat asupra comunicarii interpretative date de Comisia Europeana, publicitatii. Prin acest document, comisia a realizat un progres in revizuirea directivei, "Televiziunea fara frontiere". Aceasta revizuire, discutata de-a lungul mai multor ani s-a focalizat asupra reglementarilor privind publicitatea.

Doua aspecte majore au fost subliniate cu acest prilej: majoritatea telespectatorilor isi doresc programe neinterupte de publicitate, sau daca acest lucru nu este posibil, pauzele publicitare sa fie macar la intervale mai lungi; pe de alta parte, veniturile realizate din publicitate sunt esentiale pentru asigurarea calitatii si diversitatii programelor, dar publicitatea in sine este contraproductiva pentru calitatea programelor.

"Libertatea audiovizualului si radiodifuziunea in sine, nu servesc interesul de a comunica si de a realiza profit al radiodifuzorului, ci sunt in slujba unui interes public superior, informarea opiniei publice asupra problematicii publice, economice, sociale si culturale. Acesta ar putea fi considerat a fi mandatul clasic al radiodifuziunii". In concluzie, ratiunea radiodifuziunii nu este cea de a difuza publicitate. Comunicarea Comisiei afirma ca interpretarea data Directivei se bazeaza pe principiul "In dubio pro libertate".

Vorbitorul a mai anuntat faptul ca practicile de reglementare germane si perceptia DLM asupra reglementarilor referitoare la publicitate din Directiva sunt reflectate de "Comunicarea Interpretativa".

Doua sunt subiectele principale au fost avute in vedere: masurarea intervalului orar prin ora de 60'/sau prin ora de program (Art.18 par.2) o zi de program (Art.18 par 1)

Alta problema abordata este cea a calupurilor de publicitate si a spoturilor individuale. Pentru a respecta integritatea programului si interesul telespectatorilor, Comisia se declara in favoarea difuzarii calupurilor publicitare, dar va permite si spotul izolat/individual, ca o exceptie, daca: spotul este unul lung, sau daca nu este timp suficient pentru mai mult decât un singur spot.

Aceasta interpretare se bazeaza pe faptul ca exista un interes din partea Comisiei de a legaliza asa numitele minispoturi, care exista deja in unele tari. Acestea nu sunt destinate pauzelor dintre reprize, ci difuzarii in timpul unor incidente neprevedute, care intrerup reprizele de program, ca de exemplu, atunci când dupa un fault un jucator ranit este scos de pe teren. In asemenea situatii, Comisia solicita ca minispotul sa fie clar marcat ca publicitate si sa ramâna o exceptie.

Publicitatea mascata. Aceasta a fost interzisa, drept consecinta a principiului separatiei. Continutul editorial nu trebuie amestecat cu publicitatea.

In practica, desi publicitatea mascata apare in fiecare zi, in mai mare sau mai mica masura, este greu de sanctionat faptele, iar reala dificultate este sa se decida ce este publicitate mascata interzisa prin lege si ce este product placement acceptat de lege. Conform Directivei TFF, este publicitate mascata daca urmatoarele 3 conditii sunt indeplinite:

radiodifuzorul a actionat cu buna stiinta

scopul a fost de ordin publicitar

mentionarea unui bun, serviciu sau a unei marci in timpul programului poate induce in eroare publicul. Aceasta triada este considerata sa aduca reglementarea publicitatii mascate in stare de nefunctionare.

Publicitatea de tip, "split-screen" si publicitatea virtuala au fost de asemenea analizate cu acest prilej si din punct de vedere al comunicarii interpretative.

In cadrul atelierului de lucru I, cu tema: "Exercitarea controlului asupra radiodifuzorilor ce incita la ura pe criteriile rasiale", a fost prezentat cazul Frantei si al Bosniei-Hertegovina.

Interzicerea programelor care incita la ura rasiala sau la violenta pe criteriile de rasa, sex, religie sau nationalitate reprezinta un principiu fundamental atât in legislatia franceza cât si in cea comunitara.

CSA a trebuit sa intervina in mod repetat in cazul unor radiodifuzori ce transmit din strainatate prin satelit, in tari ale Uniunii Europene. Pentru aceste canale, dintre care unele nu fusesera licentiate de CSA sau nu aveau nici o intelegere contractuala cu CSA, dar se aflau sub jurisdicția CSA, sarcina de a supraveghea absenta programelor ce incita la ura rasiala s-a dovedit extrem de dificila. Exp.3 canale de televiziune arabe: Alaam, Alnamar, Al Jazeera.

Atelierul de lucru nr. 2 a inceput prin a mentiona ca, anul 2003 a fost declarat anul international al persoanelor cu handicap iar parte din rolul mass media in recunoasterea, servirea si reprezentarea diversitatii in societate se refera si la posibilitatea ca aceasta categorie de persoane sa beneficieze de acces la programele audiovizuale. Aproximativ 10% din populatia de 50 milioane a UE o reprezinta persoanele cu handicap de diverse tipuri. Irlanda incurajeaza accesul persoanelor cu deficiente de auz sau de vaz folosind doua sisteme de subtitrare, unul format doar din text, iar altul, "captioning", in care se descrie si contextul dialogului. Postul public irlandez difuzeaza in procent de aprox. 62% program titrat pentru persoanele cu deficiente audio-video, iar cele comerciale in procent de 8,5%.

Cea de-a doua zi a reuniunii a debutat cu prezentarea domnului Emmanuel Joly, administrator in cadrul Comisiei Europene DG EAC, prilej cu care s-a anuntat ca, din punct de vedere organizatoric comisarul pentru domeniul Cultura si Audiovizual, in persoana doamnei Viviane Redding, a decis ca segmentul destinat Media sa se transfere la DG

Societatea Informattonala, care va deveni DG Societatea Informattonala si Media. Au fost de asemenea mentionate programele comunitare pregatite pentru domeniul cinematografiei, Media 2007. Unele din aceste programe vor pregati descarcarea, incepand cu 2007 a filmelor direct de pe Internet. La capitolul viitorul politicii audiovizuale, domnul Joly a precizat aparitia a doua noi documente: Comunicarea Interpretativa a Comisiei privind Publicitatea si Recomandarea privind protectia minorilor fata de programele pornografice. Au fost, de asemenea mentionate discutiile aflate in faza avansata privind gestiunea digitala a drepturilor de autor, precum si Comunicarea Interpretativa a Comisiei referitoare la art. 4 si 5 din Directiva TFF.

Pall Thorhallson, administrator din partea Consiliului Europei, Diviziunea Media, DG II, a anuntat ca printre activitatile aflate pe ordinea de zi a Consiliului se afla propunerea referitoare la o noua Recomandare privind Protectia minorilor fata de programele pornografice, Educatia pentru media, clasificarea si rating-ul continutului programelor audiovizuale, portretizarea sexelor in programele audiovizuale, dreptul la replica on line, revizuirea Directivei TFF.

Activitatea editoriaa si de cercetare

Publicatii

In anul 2004 a fost realizata si lansata, intr-o noua viziune publicistica, revista de specialitate a CNA. Ea se numeste *Forum Audiovizual*, are 170 de pagini format mare, cu aparitie periodica si cu un public tinta mai larg decât cel caruia i se adresau formatele anterioare (fostele Buletine ale CNA).

Publicatia *Forum A/V*, in conceptia ei actuala, este capul de serie al unei dorite si posibile noi orientari editoriale si de imagine a CNA. Continutul publicatiei cuprinde studii, sondaje si anchete de specialitate, eseuri, dosare controversate, opinii in dialog, comentarii de presa, norme si legi din domeniul audiovizualului românesc si european. Contributiile publicistice apartin unor personalitati in domeniu (sociologie, psihologie, lingvistica, telecomunicatii, media, juridic etc.), echipei redactionale proprii si câtorva colaboratori voluntari. O insemnata parte din materialele publicate sunt traduse si preluate din circuitul media si informal-audiovizual international.

Forum A/V a fost realizat cu incepere din iarna lui 2003 si s-a finalizat in martie 2004, intr-un concept grafic original, in conditii poligrafice foarte bune si intr-un tiraj de 500 de exemplare. Dupa lansarea oficiala, audienta si aprecierea ei au fost unanim pozitive si incurajatoare pentru proiectele publicistice viitoare ale CNA.

Incepând din luna septembrie, au fost pregatite pentru editare si tiparire studiile intreprinse sub egida (unele si la comanda) CNA, cu o linie de finantare din cadrul Programului PHARE destinat dezvoltarii si perfectionarii institutiilor de avizare si reglementare din domeniul audiovizualului. Editiile speciale ale acestor adevarate "caiete documentare" ale CNA, sunt intitulate : "Studii si Cercetari Audiovizuale" (SCAV). Cele trei publicatii se inscriu in primul proiect PHARE de anvergura in România pentru domeniul audiovizualului. Ele cuprind, pe lânga studiile elaborate si finantate prin programul PHARE, analize, comentarii, documente de gen ale forurilor europene, normative si recomandari internationale si ale CNA, cercetari specializate ale unor autori români si straini pe teme abordate.

Studii si Cercetari Audiovizuale nr.1 este centrat pe cercetarea IMAS – "Utilizare, atitudini si asteptari ale consumatorilor de Radio si TV"; volumul al doilea se refera, predominant, la "Expunerea copiilor la programele Radio si TV", la protectia minorilor si a demnitatii umane in serviciile audiovizuale si la evaluarea reprezentarii violentei in programele de televiziune, asa cum sunt ele puse in evidenta de Studiul Gallup România, Metro Transilvania, de "Cartea verde a Comisiei Europene" si de Centrul de Studii Media si Noi Tehnologii de Comunicare al Universitatii Bucuresti. Al treilea volum este axat pe concluziile studiului Centrului de Sociologie Urbana si Regionala, intitulat: "Influenta mass media asupra comportamentului civic si electoral".

Pachetul celor trei "editii speciale" ale SCAV a fost lansat public la finele anului 2004, bucurându-se de un larg ecou de presa si printre specialistii in audiovizual.

Cercetari realizate la initiativa CNA

Anul 2004 a însemnat pentru CNA lansarea unui amplu program de cercetari, fara precedent in institutie. In principal cercetarile au fost generate de doi vectori:

- pe de o parte, primul proiect PHARE de anvergura in domeniul audiovizualului din România;
- pe de alta parte, necesitatile reale ale CNA de a cunoaste mai profund si exact fenomenul audiovizual si impactul acestuia asupra societatii românesti;

Proiectul Phare Ro 0107.02.02 a cuprins numeroase activitati subordonate implementarii acquis-ului comunitar in domeniul audiovizualului si asigurarii unei politici echilibrate si proportionale in domeniu, a liberei competitii, cât si a pluralismului, a pastrarii diversitatii culturale, dar in acelasi timp si a promovarii interesului public si a identitatii culturale, cresterii gradului de informare a populatiei asupra standardelor europene in domeniul audiovizualului; de asemenea, proiectul a inclus si o serie de studii asupra pietei audiovizualului din România, si anume:

1. Utilizare, atitudini si satisfactii ale consumatorilor de radio si televiziune;
2. Expunerea copiilor la programele de radio si televiziune;
3. Influenta media asupra comportamentului civic si a celui electoral.

Preocupat sa-si fundamenteze deciziile pe date furnizate de cercetari stiintifice si in traditia practicilor autoritatilor de reglementare europene (in special *Conseil Supérieur de l'Audiovisuel* din Franta si *Office for Communications* din Marea Britanie), care acorda un loc si un rol special cercetarii in elaborarea si implementarea unor initiative si decizii legislative, C.N.A. a stabilit ca fiecare dintre cele trei studii realizate cu fonduri PHARE sa acopere un segment si o problematica specifice pentru peisajul audiovizual românesc si anume:

Primul studiu, "**Utilizare, atitudini si satisfactii ale consumatorilor de radio si televiziune**", utilizând un esantion de proportii considerabile (peste 8.000 subiecti), a urmarit sa ofere o reprezentare clara si coerenta a segmentarii populatiei României in calitate de consumatori de televiziune si de radio, cu o focusare pe habitusurile de utilizare, pe aptitudini si pe nivelul de satisfactie. In final, a rezultat un profil al telespectatorului/ascultatorului român pe care ar fi benefic sa-l aiba in vedere in primul rând strategiile de programe TV si Radio, dar si industria de publicitate.

Al doilea studiu, "**Expunerea copiilor la programele de radio si televiziune**", care evalueaza expunerea copiilor la programele de radio si televiziune, in comparatie cu alte practici culturale si de consum media ("traditionale" vs. "noi"), a utilizat pentru prima data in România, simultan in aceeasi cercetare, un esantion de copii cu vârsta cuprinsa in intervalul 6-14 ani si un esantion de parinti, in total aproximativ 8.000 de subiecti.

Studiul a determinat de asemenea rolul jucat de parinti in consumul media al copiilor si masura in care acestia ii protejeaza de continuturile negative (violenta, consum de alcool, droguri, pornografie), ale programelor care le pot afecta dezvoltarea.

Al treilea studiu, "**Influenta media asupra comportamentului civic si a celui electoral**", a inclus atât o dimensiune individuala (atitudini, reprezentari, motivatii) cât si dimensiuni contextuale (retea de interactiuni sociale si comunicationale, opinia dominanta, etc.).

Cei 5.000 de subiecti ai esantionului s-au pronuntat asupra importantei pe care o acorda campaniilor sociale si electorale, furnizând astfel date interesante, necesare reglementarilor privind acoperirea campaniilor sociale si a celor electorale, sau in promovarea unor anumite modele de atitudini si comportamente civice.

Extrase semnificative din cele trei cercetari realizate in cadrul proiectului finantat de Uniunea Europeana ,dar si alte materiale (cercetari, studii si reglementari) reflectând o solida si pertinenta experienta româneasca si internationala in aceasta problematica au aparut in cele trei volume publicate sub titlul "**Studii si cercetari audiovizuale**".

Mentionam de asemenea, faptul ca toate cele trei cercetari au fost evaluate prin câte un studiu de audit realizat de un institut de specialitate desemnat in urma unei licitatii, procedura prin care au fost selectate, de altfel, si instituturile de cercetare care au realizat studiile de mai sus, respectându-se in felul acesta demersurile Uniunii Europene in domeniu. Rezultatele auditului au confirmat valoarea remarcabila a cercetarilor.

Al doilea vector de studii a inclus cercetari comandate de CNA si realizate cu fonduri proprii; unele sunt foarte originale in câmpul cercetarii sociologice românești – ca tematica si metodologie ("Evaluarea reprezentarii violentei in programele de TV"), altele curente, dar foarte necesare ("Perceptia publicului privind campania desfasurata in audiovizual pentru alegerile locale din 2004" si " Perceptia publicului privind campania desfasurata in audiovizual pentru alegerile parlamentare si prezidentiale din 2004").

Cercetarea violentei in programele TV s-a concretizat in doua studii calitative (analiza de continut si analiza semio-discursiva): unul a monitorizat programele a 10 canale tv din grila de vara (26 iulie – 8 august) in intervalul orar 17,00-24,00; al doilea a analizat programele a 11 canale TV din grila de toamna (permanent, timp de doua saptamâni, in acelasi interval orar). Printre cele 11 canale au figurat doua canale tematice, consacrate exclusiv desenelor animate (Fox Kids si Cartoon Network).

Utilizând cele sase categorii "clasice" de violenta (psihologica, verbala, fizica sociala, economica, sexuala) atât pentru violenta reala, cât si pentru cea fictionala, si indicatori cum sunt: durata actelor violente, frecventa acestora, procentul lor in diferite programe, s-au obtinut concluzii extrem de valoroase si utile atât pentru realizatorii de emisiuni si pentru specialistii in grile de programe tv, dar si pentru deciziile CNA, pentru educatori (scoala si familie). Iata câteva dintre cele mai semnificative:

a. Daca in numeroase tari care constituie modele de strategie editoriala pentru televiziunile din România, se constata o dubla tendinta: una pozitiva, de reducere progresiva a numarului, ponderii si a duratei scenelor de violenta, iar alta negativa, de amplificare a negativitatii actelor de violenta, la noi in tara, violenta televizuala se mentine la cote ridicate la toti cei trei indicatori. Aceasta inseamna ca televiziunea româneasca a ramas la stadiul televiziunii senzationale si consumeriste.

b. Banalizarea reprezentarii violentei in operele de fictiune (filme)

c. Prezentarea violentei, cel putin la nivel **fictional**, situeaza canalele tv din România intr-o pozitie negativa in raport cu cele europene si cele americane.

d. **Violenta reala**, adica cea prezenta in teleshows are o pondere importanta in economia emisiunilor informative

e. in emisiunile difuzate in România primeaza violenta fizica, urmata de cea verbala

f. Studiul arata ameliorarea functionalitatii signalecticii adoptate de CNA mai ales in ce priveste aplicarea criteriilor de clasificare a emisiunilor si a programarii orare a acestora. Si acest indicator atesta ca violenta televizuala din Romania are ponderi superioare fata de situatia din SUA si tarile vest-europene.

g. In cazul canalelor de desene animate (Fox Kids, de ex.) frecventa medie pe ora a scenelor de violenta este extrem de ridicata: pe ansamblul programelor Fox Kids analizate, un copil poate viziona, in medie, intre 0,89 si 1,25 scene violente pe minut. Aceasta confirma tendinta existenta pe plan international: canalele de desene animate destinate copiilor, transmit mai multa violenta decât canalele generaliste. Sub raportul frecventei medii pe canal, programele de desene animate analizate contin de sapte ori mai multa violenta decât canalele generaliste.

h. Cele mai frecvente efecte asupra minorilor:

- imitatie si invatarea sociala (identificarea copiilor cu personaje negative)
- impregnarea (asimilarea, chiar inconstienta, a stilului violent de relationare umana)
- dezinhibarea (imagini care pot favoriza trecerea minorilor la acte violente)

- desensibilizarea si repetarea frecventa a scenelor violente reduce sensibilitatea copiilor la violenta

- catharsis (eliberarea de pulsuni agresive)

- incubatie (frica, spaima, insecuritate)

Cele doua studii destinate evaluarii campaniilor desfasurate prin televiziune si radio generate de alegerile locale, parlamentare si prezidentiale din 2004 au indicat printre altele ca:

- televiziunea ramâne principala sursa de informatie despre candidati

- pentru aproape 25% dintre subiecti decizia de vot a fost influentata de cele vazute la televizor(campania pt.alegerile locale)

- comparativ cu anul 2000, campaniile din 2004 au fost mai civilizate si mai echilibrate

- CNA se bucura de aprecierea a 67,7% din populatie

Mentionam ca ambele studii au facut obiectul unor conferinte de presa si au fost diseminate canalelor de televiziune si de radio, presei, Delegatiei CE, altor institutii relevante din câmpul audiovizual românesc. In plus, rezultatele analizelor continuturilor violente in programele de desene animate pe care le difuzeaza in România, au fost remise celor doua canale, Fox Kids si Cartoon Network, la Londra.

Somatii si sanctiuni aplicate titularilor de licenta

Pentru nerespectarea de catre radiodifuzori si distribuitorii de servicii prin cablu a legislatiei din domeniul audiovizualului precum si a normelor subsecvente acesteia, Consiliul a aplicat in anul 2004 un numar de **913 sanctiuni**.

Astfel, posturile de televiziune au fost sanctionate cu 40 de amenzi si 252 de somatii, iar posturilor de radio le-au fost aplicate 5 amenzi si 43 de somatii.

Distribuitorii de servicii prin cablu au primit 18 amenzi si 483 de somatii.

Din totalul celor 913 de sanctiuni, 72 de somatii au fost aplicate radiodifuzorilor pentru incalcarea dispozitiilor cu privire la structura actionariatului, iar 143 (19 amenzi si 124 somatii) au primit radiodifuzorii care nu au respectat prevederile referitoare la alegerile locale, parlamentare si prezidentiale.

Sanctiunile prezentate mai sus au fost aplicate pentru incalcarea urmatoarelor acte normative:

Legea nr. 504/2002, cu modificarile si completarile ulterioare:

580 somatii publice si **14** amenzi;

Decizia 57/2003 abrogata prin Decizia 249/2004 privind protectia copiilor in cadrul serviciilor de programe:

25 de somatii publice si **5** amenzi;

Decizia 80/2002 abrogata prin Decizia 248/2004 privind protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine:

18 somatii publice si **6** amenzi;

Decizia 274/2003 abrogata prin Decizia 40 privind asigurarea informarii corecte si a pluralismului: **43** de somatii publice si **1** amenda;

Decizia 123/2003 abrogata prin Decizia 254/2004 privind publicitatea, sponsorizarea si teleshoppingul:

10 somatii publice si **1** amenda;

Decizia 114/2004 privind dreptul la replica si rectificare:

1 somatie publica;

Decizia 147/2002 privind acordarea licentei audiovizuale si eliberarea deciziei de autorizare audiovizuala pentru difuzarea serviciilor de programe prin satelit:

3 somatii publice;

Decizia 234/2003 privind obligatiile ce revin radiodifuzorilor la inregistrarea programelor de radio si de televiziune:

6 somatii publice si **3** amenzi;

Decizia 146/2002 privind acordarea licentei audiovizuale si eliberarea deciziei de autorizare audiovizuala pentru difuzarea pe cale radioelectrică terestra a serviciilor de programe, modificata:

2 somatii publice;

Legile privind campanile electorale (Lg. 67/2004, Lg. 370/2004 si Lg. 373/2004):

124 de somatii publice si **19** amenzi.

Repartizarea pe posturi a sanctiunilor aplicate:

Televiziuni

SRTV – 3 amenzi si 11 somatii

ANTENA1 – 6 amenzi si 25 somatii
 PRO TV – 1 amenda si 10 somatii
 PRIMA TV – 7 amenzi si 24 somatii
 OTV – 6 amenzi si 13 somatii
 NATIONAL TV – 1 amenda si 13 somatii
 B1 TV – 3 amenzi si 13 somatii
 REALITATEA TV – 3 amenzi si 9 somatii
 MTV – 1 amenda si 2 somatii
 TV K LUMEA – 2 amenzi
 ACASA TV – 1 somatie
 TV SPORT – 1 somatie
 TELE 7 ABC – 1 somatie

Radio

EUROPA FM – 1 amenda si 2 somatii
 PRO FM – 2 somatii
 KISS FM – 1 somatie
 SRR - 3 somatii
 RADIO TOTAL – 4 somatii
 RADIO XXI – 1 somatie
 RADIO ROMANTIC – 1 somatie

In cadrul Serviciului Juridic si Reglementari au fost verificate si avizate toate dosarele in legatura cu:

- ❖ cedarea licentei audiovizuale;
- ❖ acordarea licentei audiovizuale prin satelit;
- ❖ concursul de acordare a licentelor audiovizuale pe cale radioelectrica terestra;
- ❖ acordarea avizelor de retransmisie:
  - verificarea actelor juridice ale societatilor;
  - verificarea contractelor privind modificarea structurii ofertei de servicii de programe;
- ❖ documentatia juridica privind schimbarile intervenite in actul constitutiv al societatilor de comunicatie audiovizuala;
- ❖ documentele juridice necesare in vederea acordarii licentei audiovizuale si a deciziei de autorizare audiovizuala pentru difuzarea prin retele de telecomunicatii.
- ❖ prelungirea licentei audiovizuale

In anul 2004, CNA a fost implicat in 59 de litigii aflate pe rol sau solutionate de instantele de judecata dupa cum urmeaza:

- 25 dosare la Curtea de Apel Bucuresti;
- 18 dosare la Inalta Curte de Casatie si Justitie;
- 4 dosare la Tribunalul Municipiului Bucuresti;
- 2 dosare la Curtea de Apel Galati;
- 2 dosare la Curtea de Apel Ploiesti;
- 1 dosar la Curtea de Apel Oradea;
- 1 dosar la Curtea de Apel Timisoara;
- 1 dosar la Curtea de Apel Craiova;
- 2 dosare la Tribunalul Buzau;

- 3 dosare la judecatoria Focsani;

De asemenea, au fost puse in executare 21 de decizii de amendare.

Din cele 59 de dosare in care a fost implicat CNA, unul a fost solutionat in defavoarea acestuia.

Doua dintre cele 59 de dosare au fost câstigate la instanta de fond de catre CNA, iar in calea de atac a recursului sentintele pronuntate au fost casate si trimise spre rejudecare.

In prezent, unul se rejudeca la fond, iar in cel de al doilea s-a formulat recurs de catre CNA.

Activitatea administrativa, economica si de investitii

Resurse Umane

Structura organizatorica a Consiliului National al Audiovizualului a fost aprobata pentru anul 2004 conform anexei nr.1.

In anul 2004, Consiliul National al Audiovizualului si-a desfasurat activitatea cu un numar mediu de personal de 144, fata de un numar de 164 de posturi aprobate prin Legea nr. 507/2003 a bugetului de stat pentru anul 2004.

Politica de personal adoptata de Consiliul National al Audiovizualului in anul 2004 a urmarit atragerea de specialisti atât pentru activitatile specifice cât si pentru activitatile legate de integrarea europeana. In acest sens, in anul 2004 Compartimentul Resurse Umane a organizat un numar de 16 concursuri pentru a putea ocupa posturile necesare desfasurarii normale a activitatii. Cu toate acestea la 31.12.2004 s-a putut ajunge numai la un numar efectiv de 143 de posturi ocupate fata de 164 de posturi aprobate prin Legea nr. 507/2003 a bugetului de stat pentru anul 2004, ceea ce a asigurat o ocupare a statului de functii in proportie de 90 %.

Consiliul National al Audiovizualului nu a reusit nici in anul 2004 sa aiba câte un inspector in fiecare judet. Astfel, pentru 41 de judete si Municipiul Bucuresti s-a putut ajunge la sfârșitul anului la un numar de 31 de inspectori. S-a constatat o crestere a numirului de inspectori si experti pentru monitorizare fata de anul 2003, dar cu toate acestea nu s-a putut inca ajunge la numarul de personal preconizat.

Fata de cele prezentate s-a constatat persistenta unei relative lipse de atractivitate a salariilor oferite de Consiliul National al Audiovizualului, fapt ce a determinat pe unii specialisti in domeniu sa se indrepte spre societati comerciale cu salarii mai mari.

Prin urmare, fluctuatia fortei de munca in cadrul Consiliului National al Audiovizualului in anul 2004 se prezinta astfel:

- numar efectiv de personal angajat la 1 ianuarie 2004	144
- numar de personal plecat in timpul anului 2004	7
- numar de personal angajat in timpul anului 2004	6
- numar efectiv de personal angajat la 31 decembrie 2004	143

In vederea cresterii nivelului profesional in anul 2004, un numar de 50 de functionari publici au participat la cursuri de formare si specializare in domeniul administratiei publice cu durata intre 5 si 27 de zile, din care 38 de persoane au absolvit cursurile ECDL, 5 persoane au absolvit cursuri de specializare in IT, 6 persoane au absolvit cursuri de perfectionare organizate de Institutul National de Administratie, iar o persoana a absolvit un curs de specialitate, in domeniu economic.

De asemenea, un numar de 11 functionari publici, dintre care 10 persoane cu functii de conducere si o persoana cu functie de executie, au absolvit cursurile programului de formare specializata in administratia publica cu durata de 1 an in anul universitar 2003 – 2004, la specializarile "Guvernare moderna si dezvoltare locala" si "Managementul afacerilor publice europene".

Pentru anul 2005 bugetul alocat la capitolul formare profesionala a personalului este insuficient. De aceea prevederile legale privind obligatia de a asigura perfectionarea fiecarui functionar public cel putin 7 zile pe an si specializarea in ECDL (Licenta Europeana de Operare pe Computer), ramân un deziderat greu de atins.

In sensul respectarii disciplinei in institutie, in anul 2004 au fost analizate un numar de sase cazuri de indisciplina, din care cinci s-au finalizat cu sanctiuni disciplinare.

In anul 2005 Consiliul National al Audiovizualului isi propune sa continue angajarea personalului in structurile de control, monitorizare, integrare europeana si in celelalte structuri de personal, pâna la acoperirea numarului maxim de posturi aprobat prin buget, pentru a se putea realiza in cele mai bune conditii competentele si responsabilitatile ce decurg din legislatia audiovizualului.

Un lucru de semnalat este faptul ca pe intreg parcursul anului 2004 Consiliul National al Audiovizualului a functionat cu un numar de 10 membri, fata de numarul total de 11 membri, prevazut in Legea Audiovizualului nr. 504/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

Administrarea patrimoniului

In anul 2003, la capitolul 27 "Reparatii curente" CNA a dispus de un buget de 1.360.000 mii lei.

Deoarece mare parte a spatiului alocat CNA nu a fost renovat de la preluarea sa (din 1992), lucrarile de reparatii si zugraveli fiind permanent amânate din lipsa fondurilor necesare. S-a constatat o degradare avansata a finisajelor interioare; ceea ce a facut ca suma prevazuta la acest capitol sa fie prioritar destinata derularii a 5 contracte de lucrari de renovare si igienizare a cabinetelor demnitarilor (4 incaperi) precum si a altor incaperi si spatii. Aceasta actiune a continuat si in anul 2004, astfel încât, in acest moment in totalitate spatiile CNA sunt complet renovate, asigurând un important spor de functionalitate.

Pentru derularea la intreaga capacitate a activitatii de transporturi auto (asigurari, carburanti, lubrifianti, reparatii auto) a fost alocata si cheltuita suma de 1.262.508 mii lei.

De asemenea, mentionam ca pe intreg parcursul anului 2003 prin activitatea serviciului Management Patrimoniu au fost asigurate conditiile desfasurarii optime a intregii activitati a institutiei, respectiv: energie electrica, energie termica, apa, curatenie, comunicatii, prestari servicii, etc. Astfel, la capitolul 24 "Cheltuieli materiale" din Bugetul institutiei pentru anul 2003, s-au cheltuit 2.746.893 mii lei.

Informatizare

Principalele obiective atinse in anul 2003 s-au evidentiat prin urmatoarele activitati:

1. Activitatea de analiza, proiectare, programare, implementare si exploatare a aplicatiilor din cadrul C.N.A., activitate care s-a concretizat prin:
  - modificarea programelor si a structurii bazelor de date in vederea adaptarii la cerintele noii legislatii (Deciziile 146 si 147 din 2002, Dec.12/2003, Dec. 257, 259, 260, 262 din 2003 etc.);
  - actualizarea permanenta a programului de SALARII conform legislatiei in vigoare si transformarilor organigramei C.N.A.. S-au elaborat fisele fiscale anuale conform metodologiei Min. Finante ;
  - s-au elaborat rapoartele statistice anuale ce au fost solicitate de catre Institutul National de Statistica ;
  - a fost tinuta la zi baza de date ce contine informatiile referitoare la actionari ;
2. In vederea optimizarii accesului la Internet si a imbunatatirii parametrilor de conectare a avut loc o noua licitatie pentru alegerea provider-ului pentru Internet. Astfel, s-a realizat

configurarea router-ului, a serverului de mail si s-a obtinut latimea de banda garantata de 64Kb.

A fost actualizat site-ului C.N.A. prin introducerea deciziilor C.N.A., a comunicatelor de presa emise de catre C.N.A., etc., precum si legatura lui cu bazele de date, aceasta ducând la publicarea listelor (de licente, societati, s.a.) pe Internet ;

3. In vederea optimizarii functionarii calculatoarelor din retea s-a acordat asistenta tehnica pentru intretinerea permanenta a calculatoarelor, rezolvându-se cu promptitudine sesizarile hard si soft, realizându-se instalarea si testarea serverelor din dotare.

De asemenea a fost analizata, aleasa si realizata solutia de securizare a retelei C.N.A, impreuna cu providerul de Internet ;

4. A fost asigurata securitatea si imunitatea retelei prin actualizarea permanenta a software-ului de antivirusi, configurare firewall, devirusare statii de lucru, testare si instalare de software performant de comunicatie.

5. S-a acordat asistenta tehnica si s-au testat calculatoarele cu kituri multimedia in vederea achizitionarii lor pentru Serviciul Monitorizare si Serviciul Inspectie;

6. Unul dintre obiectivele principale care s-a realizat in acest an, a fost implementarea si testarea noului sistem de baze de date al C.N.A., un sistem informatic modern bazat pe tehnologia web si baze de date relationale. Noul sistem de baze de date, a fost proiectat si realizat cu cele mai moderne tehnologii informatice (Visual Studio.NET, C#, ASP.NET, SQL Server).

Implementarea, testarea si actualizarea noului sistem de baze de date a insemnat:

- modificarea structurii bazelor de date in concordanta cu modificarile legislative din domeniul audiovizual (Deciziile 146 si 147 din 2002, Dec.12/2003, Dec. 257, 259, 260, 262 din 2003 etc.)
  - configurarea serverelor, a serverului de mail si testarea securizarii cu SSL ;
  - corectarea vechii baze de date in vederea preluarii informatiilor in noul sistem de baze de date si realizarea corecta a importului de informatii ;
  - testarea si refacerea rapoartelor in vederea publicarii lor pe Internet in cadrul site-ului CNA, precum si in Intranet;
  - testarea modulului CORESAN, special pentru inspectorii din teritoriu;
  - configurarea sistemului, a grupurilor de utilizatori in vederea securizarii sistemului;
7. S-a acordat asistenta tehnica la solicitarea Directiei de Integrare Europeana, in vederea realizarii proiectului PHARE RO.0107.02 pentru Directia Monitorizare si Control;
  8. S-a acordat asistenta tehnica pentru executarea programelor specifice pentru Serviciul Personal, Directia Logistica si Serviciul Contabilitate. Au fost implementate diverse programe primite de la Min. Muncii, Min. Finante, Comisia Nationala de Statistica necesare situatiilor cerute de acestia. Pentru cunoasterea si consultarea legislatiei in vigoare s-a instalat sistemul de Legislatie a României LEX2000 pe toate calculatoarele, sistem a carui actualizare se face saptamânal.
  9. S-a tinut pasul cu restructurarea spatiilor CNA si cu achizitiile de echipamente, asigurându-se din mers buna functionare, dar si extinderea retelei de calculatoare.

